

VOX academiae

SANDRA WINKLER, NATAŠA ANTULOV
I VALENTINA LONČARIĆ

**Angažman okrunjen
međunarodnim pohvalama**

str. 8. i 9.

POSEBNI PRILOG ZA VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I UMJETNOST ■ 21. siječnja 2022. ■ Br. 48 **NOVI LIST**

LAUREATI DRŽAVNE NAGRADE ZA ZNANOST RIJEČKIM ZNANSTVENICIMA str. 4. i 5.

Rad podcrtan najvećim državnim priznanjem

Među laureatima Državnih nagrada za znanost ove se godine našlo čak petero znanstvenika Sveučilišta u Rijeci, a riječ je o prof. dr. sc. Bojanu Poliću s Medicinskog fakulteta koji je nagrađen godišnjom nagradom za životno djelo te o doc. dr. sc. Nini Pereza, prof. dr. sc. Jasni Prpić Oršić, izv. prof. dr. sc. Vedrani Mikulić Crnković i dr. sc. Ingi Kavazović

PROF. EMERITUS ZDRAVKO LENAC

str. 7.

Nagrada za životno djelo Zaklade Sveučilišta

DAMIR ŠKOMRLJ

Piše
Snježana PRIJIĆ
SAMARŽIJA

Akademski demografski izazovi

Iako smo očekivali da će rezultati popisa stanovništva pokazati određeni pad, suočavanje s brojkama izazvalo je pravu moralnu i političku paniku. Deset je posto manje gradana Hrvatske. Broj gradana koji žive u Hrvatskoj zasigurno je još i manji jer je za pretpostaviti da su neki koji su otišli ipak ostavili mogućnost povratka, pa su se i prijavili na ovom popisu. Trend daljnog pada tinjanjuće je prijetnja, jer je pandemija u posljednje dvije godine zaustavila ili barem usporila emigraciju. Iseljavanje, u kombinaciji s padom stope nataliteta i mortaliteta u Europi, generira dodatne demografske izazove. Naše stanovništvo stari, radno aktivnog je sve manje dok Europa, koja također ubrzano stari, pokušava privući potencijalne radno aktivne ljude sve boljim prilikama, radnim i životnim uvjetima. Svima je sve već dugo jasno, no demografija je donositeljima odluka bila neprivilačna tema jer se ništa politički efektno ne može napraviti unutar jednog mandata. Mnogim drugima je tema postala dosadna i odbojna zbog jasno neodrživih populističkih mjeru i paternalističkog narativa vezanog uz rađanje i umiranje nacija. Situacija je ozbiljna, traži stručne interdisciplinarni timove i dugoročne mjere.

Naravno, ni sveučilišta neće ostati poštedena posljedica demografskog realiteta. Već i sad osjećamo pad broja studenata na hrvatskim sveučilištima. Povećana dostupnost studiranja na europskim sveučilištima nakon ulaska u Europsku uniju logično je rezultirala povećanom mobilnošću.

Cinjenica je da studiranje na europskim sveučilištima jamči lakše zapošljavanje ili nastavak obrazovanja u Europi, gdje su životni uvjeti bolji. Kada se ovoj akademskoj mobilnosti pridoda pad broja potencijalnih studenata zbog emigracije čitavih obitelji te svemu pribroji i pad nataliteta, stanje za sveučilišta postaje zabrinjavajuće. Manje studenata na sveučilištu znači manje radnih mjesta za profesore, manje proračunsko financiranje i posljedično smanjivanje istraživačkih kapaciteta te zaostajanje u inovacijama. Nadalje, znači i otvorenu opasnost gašenja studijskih programa, posebice u humanistici, na kojima je manje studenata. Čak i bez migracijskih izazova s kojima se mi suočavamo, na sveučilištima u Sjedinjenim Američkim Državama jasno je artikuliran stav demografskog pesimizma. Zbog starenja populacije očekuje se da će doći i do zatvaranja nekih sveučilišta. U Japanu i Južnoj Koreji – uslijed predviđenog smanjenja broja stanovnika u narednim desetljećima – demografski izazovi proglašeni su strateškim nacionalnim izazovom. Sveučilišta nastoje uvjete studiranja kod kuće svojim mladim ljudima učiniti privlačnijima od odlaska u inozemstvo. U bližoj Europi, Italija je bila u situaciji najslučnijoj našoj, obrazovani ljudi iseljavali su se zbog boljih poslovnih prilika, populističkih politika i nekompetencije donositelja odluka, a prirodni prirast je padaо. Talijanska sveučilišta su se zato već prije više od desetljeća okrenula studentima iz azijsko-pacifičkog područja. Svima je poznat slučaj od prije desetak godina, kad je glasoviti Politecnico di Milano uveo obvezu da se svi diplomski studiji, kako bi bili dostupni stranim studentima, izvode na engleskom jeziku. Njemačka se, nakon dugog opiranja uvođenjem studija na engleskom jeziku, u konačnici vrlo uspješno okrenula internacionalizaciji. Međutim, učinili su i važniji iskorak jer su počeli pružati azil imigrantskim obiteljima i osiguravati im školarine te pristup visokom obrazovanju kako bi spriječili ozbiljniji manjak radne snage.

Na Sveučilištu u Rijeci već se provode mјere koje bi trebale usporiti pad broja studenata. Učimo lekcije iz Europe i svijeta, ali naši su demografski izazovi kompleksniji. Jasno je da se bazen potencijalnih studenata treba povećati privlačnjem netradicionalnih studenata, poglavito internacionalnih, ali i starijih koji se na studiranje iz različitih razloga odlučuju kasnije u životu. Već godinama nastojimo ukazati na potrebu otvaranja studentima i istraživačima iz drugih zemalja, potrebu koja sada postaje nužna za preživljavanje. Duboko administrativno i kulturološki ukorijenjen otpor internacionalizaciji i politički hranjena xenofobija kreirali su brojne birokratske restrikcije mobilnosti kojih se moramo riješiti. Drugo, naši studijski programi i uvjeti studiranja moraju biti privlačniji od onih konkurentnih u inozemstvu. Iskoraci ovdje više ne mogu biti kozmetički, studiranje se mora radikalno inovirati, personalizirati i internacionalizirati. Treće, ne možemo odgadati reforme. Nasuprot izolacionizmu i okoštalim sustavima moći, trebaju nam fleksibilni zakonski okviri koji omogućuju supstancialne i kvalitetne prilagodbe. Četvrti i najvažnije je razumjeti da, čak i kad bismo u svemu ovome bili iznimno uspješni, sve su ovo samo kratkoročne i srednjoročne mјere koje neće eliminirati stvarni demografski izazov. Ključne su dugoročne mјere, a to je stvaranje društva jednakih šansi i autentičnih vrijednosti, nasuprot friziranih, politiziranih i marketinških taktika koje, vidimo iz rezultata popisa, mogu zavarati sve manje ljudi.

POSEBNE ZAHVALNICE SVEUČILIŠTA POTVRDA UST

Snažni instituti domeni sveučilišta

Na Odjelu za biotehnologiju trenutačno djeluje 10 HRZZ-ovih projekata

Pet sveučilišnih sastavnica i organizacija primilo je tradicionalnu posebnu zahvalnicu Sveučilišta u Rijeci, a riječ je o Odjelu za biotehnologiju, Sveučilišnoj knjižnici Rijeka, Centru za urbanu tranziciju, arhitekturu i urbanizam - DeltaLab, Studentskom kulturnom centru te Studentskom zboru Sveučilišta u Rijeci

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Sveučilište u Rijeci krajem svake godine sastavnica-ma koje su pratile institucijske iskorake u domeni sveučilišnih prioriteta dodjeljuje posebne zahvalnice, a na posljednjem popisu dobitnika našli su se Odjel za biotehnologiju, Sveučilišna knjižnica Rijeka, Centar za urbanu tranziciju, arhitekturu i urbanizam - DeltaLab, Studentski kulturni centar te Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci.

Priznanje na adresu Odjela za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci upućeno je za rezultate u provedbi projekata Hrvatske zaklade za znanost te doprinosa poticanja znanosti i istraživanja u akademskoj zajednici uključivanjem znanstvenika-povratnika, a procelnica prof. dr. sc. Miranda Mladinić Pejatović kaže da se Odjel za biotehnologiju odlikuje vrlo živom znanstveno-istraživačkom djelatnošću, posebice kroz projekte koje

financira upravo Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ).

Tako na ovom Odjelu, koji se odlikuje znanstvenom interdisciplinarnošću, trenutno djeluje 10 HRZZ projekata čiji su voditelji: izv. prof. dr. sc. Igor Jurak, izv. prof. dr. sc. Ivana Munitić, izv. prof. dr. sc. Rozi Andretić Waldovski, izv. prof. dr. sc. Antonija Jurak Begonja, prof. dr. sc. Dean Marković, prof. dr. sc. Miranda Mladinić Pejatović, doc. dr. sc. Nicholas Bradshaw, doc. dr. sc. Daniela Kalafatović, doc. dr. sc. Ivan Gudelj, doc. dr. sc. Christian Reynolds, koji pokrivaju široki spektar znanstvenih istraživanja, uključujući neuroimunologiju, virologiju, hematologiju, istraživanje molekularnih osnova mentalnih bolesti i ovisnosti o drogama, regenerativnu neurobiologiju, organsku kemiju, sintetsku kemiju, analitičku kemiju i fiziologiju. Odjel je također specifičan po tome što zapošjava izuzetno veliki broj znanstvenika-povratnika. Naime od ukupno 23 istraživača u znanstveno-nastavnom

STIFF svake godine nagrađuje najbolje filmove

zvanju, njih 17, dakle 74 posto, su znanstvenici-povratnici koji su svoje karijere djelomično ostvarili na najprestižnijim svjetskim sveučilištima kao što su Harvard Medical School Boston, ETH Zurich, SISSA Trieste, EPFL Lausanne, National Institutes of Health, Bethesda, University of Edinburgh, Wayne State University School of Medicine, Institute for Research in Biomedicine, Barcelona i druge. Posebno je za napomenuti da Odjel nastavlja s politikom za poštovanje izuzetnih znanstvenika-povratnika hrvatskog ali i stranog podrijetla, pa je tako u tijeku zapošljavanje dr. sc. Katarine Kapuralin koja trenutno radi na New York University Abu Dhabi, dr. sc. Gordane Apić koja dolazi sa Heidelberg University i dr. sc. Tonija Todorovskog koji dolazi sa Institute for Research in Biomedicine, Barcelona. Odjel ima i dalje interes u zapošljavanju novih znanstvenika-povratnika, pogotovo s ekspertizom u području farmakologije, farmakogenetike i istraživanja raka, najavljuje prof. dr. sc. Mladinić Pejatović.

Politika otvorene znanosti

Sveučilišna knjižnica Rijeka dobila je zahvalnicu rektorice za značajne iskorake u pripremi i provedbi politika otvorene znanosti i upravljanju istraživačkim podacima, njihovoj pohrani, osiguravanju slobodnog pristupa bazama podataka te savjetovanju u istraživačkim i edukacijskim projektima, a voditeljica Odjela rada s korisnicima, Jana Krišković Baždarić, pojašnjava da je ta institucija prošle godine u suradnji sa Sveučilištem u Rijeci kreirala

“Sveučilišna knjižnica u suradnji sa Sveučilištem kreirala je Politiku otvorene znanosti, prvu takvu politiku jedne ustanove u Hrvatskoj”

TANOVAMA I ORGANIZACIJAMA KOJE SU PRIDONIJELE POZITIVNOM POMAKU

ucijski iskoraci u čilišnih prioriteta

Politiku otvorene znanosti, prvu takvu politiku jedne ustanove u Republici Hrvatskoj koja podržava napredak znanosti i širenja znanja u korist društva usvajanjem praksi otvorenog, ponovljivog i odgovornog istraživanja, temeljeći svoj razvoj i usmjerenje na relevantnim nacionalnim i dokumentima Europske unije.

- Politika čvrsto podupire stav da znanstvene informacije i istraživački podaci koji su proizvod znanstvenih aktivnosti financiranih javnim sredstvima, uz iznimke samo u specifičnim slučajevima, moraju imati otvoreni pristup.

Nakon usvojene Politike otvorene znanosti, a radi potpore njezinoga provođenja Sveučilišna knjižnica Rijeka osnovala je Centar za otvorenu znanost i upravljanje znanstvenim informacijama (COZ). Centar je namijenjen znanstvenicima i istraživačima Sveučilišta u Rijeci, a pruža podršku u objavi radova u otvorenom pristupu i u upravljanju istraživačkim podacima. Centar organizira i provodi radionice i obrazovni program za razvoj vještina za provođenje praksi otvorene znanosti te radi na informiranju dionika znanstvene djelatnosti o aktualnostima u području otvorene znanosti, pojašnjava Krišković Baždarić.

Ujedno dodaje da su ciljevi Centra povećanje vidljivosti znanstvene proaktivnosti i povećanje broja radova u otvorenom pristupu autora Sveučilišta u Rijeci te podizanje razine svijesti sveučilišne zajednice o otvorenoj znanosti.

- Kreiranjem Politike otvorene znanosti, osnivanjem Centra za otvorenu znanost i sudjelovanjem u radnim skupinama mnogih europskih projekata otvorene znanosti (YERUN, YUFERIG i DIOSI) knjižnica u suradnji sa Sveučilištem aktivno zagovara i promovira temu otvorene znanosti koja znanstvenicima nudi mogućnost izravnog i osobnog komuniciranja s javnošću, a javnosti izravan put do znanstvenih radova, ističe voditeljica Odjela.

Istraživanje turbulentne riječke povijesti

Zahvalnica DeltaLabu dodijeljena je u povodu pripreme i provedbe projekta/izložbe Fiume Fantastika u sklopu EPK Rijeka 2020 te njezine promocije na La Biennale di Venezia 2021. u Italiji, a koordinatorica Centra za urbanu tranziciju, arhitekturu i urbanizam Morana Matković pojašnjava da je višegodišnje istraživanje koje je provodio DeltaLab i u kojemu

su sudjelovali brojni hrvatski i inozemni stručnjaci – arhitekti, povjesničari umjetnosti, dizajneri, povjesničari, fotografi, ali i brojne institucije čije je ustupanje grade bilo nemjerljiv doprinos u istraživanju, rezultiralo izložbom i knjigom. Uz navedeno, ovo istraživanje bilo je i glavna kontekstualna i konceptualna poveznica s projektom »Togetherness/Togetherless« s kojim se Hrvatska predstavila na Venecijanskom bijenalu 2021.

74

posto istraživača u znanstveno-nastavnom zvanju Odjela za biotehnologiju su znanstvenici-povratnici

- Izložba »Fiume Fantastika: Fenomeni grada« bila je glavni projekt programske pravca »Slatko i slano« i realizirana je u sklopu projekta Rijeka 2020 - EPK. U samom uvodnom tekstu za izložbu kustosi Idis Turato, Vedran Mimica i Maroje Mrduljaš opisali su je kao izložbu, novo urbano čvoriste i istakutno-spoznajni prostor koji priča i tumači povijest modernog urbanog razvoja Rijeke i njegine regije prateći utjecaje ekonomskih, političkih i društvenih procesa na arhitekturu grada. I izložba i knjiga rezultat su istraživanja turbulentne povijesti u kojoj je Rijeka prolazila kroz različite društveno-političke sustave i teritorijalne ustroje. U takvim okolnostima nastale su specifične arhitekture i urbani fenomeni koje nadilaze pitanja stila, jezika ili estetike i koje generiraju vlastitu, lokalno-specifičnu i autonomnu urbanu kulturu. Kroz 10 paviljona čiju arhitekturu potpisuje arhitektica Ida Križaj Leko, slobodno kombinirajući problemske teme i izlagачke žanrove, izložba je raspoznačila i obrazložila urbane fenomene na preklapanjima društvenih i arhitektonskih projekata, navodi Matković.

Nakon izložbe u Rijeci, slijedilo je otvorenje Venecijanskog bijenala i predstavljanje hrvatskog paviljona »Togetherness/Togetherless« (povjerenik: Idis Turato; autorski tim: Ida Križaj Leko, Ivan Dorotić, Morana Matković, Davor Mišković, Maša Poljanec, Leo Kirinčić, Jana Horvat, Renato Stanković) te potom promocija engleskog izdanja knjige »Fiume Fantastika« kao dio popratnog programa bijenala.

- Knjiga je sadržajno podijeljena u tri cjeline. Prva cjelina knjige donosi ilustrirane problemske eseje strukturirane oko tema izložbenih paviljona koji su dio postava izložbe »Fiume Fantastika: Fenomeni grada« i koji objašnjavaju fenomene ključne za grad Rijeku. Druga cjelina knjige posvećena je paviljonu »Togetherness/Togetherless« i svojevrsni je konceptualni odgovor na pitanje kultura bijenala - »How we will live together?«, dok treću cjelinu čini čitanka (reader) Urbanih studija, novog specijalističkog studija pri Sveučilištu u Rijeci, gdje su okupljeni tekstovi nastali kao rezultat istraživanja globalnih i lokalnih povjesnih, političkih, kulturnih, ekonomskih i arhitektonskih utjecaja na razvoj grada Rijeke. Izdavač knjige je Sveučilište u Rijeci, suzdržavač Oaza Books, a cijekupnu produkciju i koordinaciju projekta potpisuje DeltaLab na čelu s Moranom Matković i Renatom Stankovićem. Uredništvo knjige potpisuju Vedran Mimica, Maroje Mrduljaš i Idis Turato, a uz urednike autori tekstova su i Kristian Benić, Veliš Dekić, Tvrto Jakovina, Davor Mišković, Federico Carlo Simonelli, Luka Skansi, Mojca Smode, Marina Smokvina te Deyan Sudjic. Dizajn knjige potpisuju Maša Poljanec i Leo Kirinčić, autori ilustracija su Leo Kirinčić i Ida Križaj Leko, s Janom Horvat i Marijanom Krizmanićem kao suradnicama. Partneri u realizaciji istraživanja bili su Muzej grada Rijeke, Pomorski i povjesni muzej Hrvatskog primorja, Muzej moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Državni arhiv Rijeka, a gradu su velikodušno ustupili i brojni arhivi, kolekcije, novine, knjižnice, ali i privatne osobe. Hrvatsko izdanje knjige »Fiume Fantastika« je u pripremi i uskoro izlazi iz tiska, nakon čega slijedi predstavljanje u Rijeci – u gradu koji je glavna tema i izložbe i knjige i paviljona na ovogodišnjem izdanju Venecijanskog bijenala, pojašnjava Matković.

Rad s mladim kreativcima

Studentskom kulturnom centru zahvalnica Sveučilišta pripala je zbog izvrsnog poticanja mladih na kreativnost i stvaranje te razvijanje audiovizualne pismenosti mladih ljudi, kao i višegodišnju organizaciju Međunarodnog studentskog filmskog festivala (STIFF). Izražavajući zadovoljstvo što je Sveučilište prepoznalo trud i uloženu energiju u rad s mladim

kreativcima voditeljica SKC-a, Jana Ažić, kaže da u bespućima studentskih obaveza, kao platforma za studentsku kulturu i umjetnost, SKC ih rado podsjeća na njihovu kreativnu snagu koja može biti snažan i vidljiv pokretač promjena, stoga uvijek rado pronalazimo kreativne načine kojima nastojimo potaknuti njihov kulturni aktivizam.

- Potičemo ih da se izražavaju filmovima, predstavama, izložbama, da interveniraju u prostore u kojima borave, oslikavaju murale, organiziraju svirke i koncerete, čime će, čineći nešto za sebe i od sebe, upotpuniti i sve nas. Zahvalni smo i što smo se uspješno prilagodili okolnostima; većina produkcija i festivala kontinuirano se uspjela održati i nastaviti tradiciju pa tako i STIFF koji je već prepoznatljiv dio identiteta SKC-a i samog Sveučilišta, a kojeg u suradnji s kreativnom ekipom iz udruge Filmaktiv produciramo već 8 godina. Među možda najvažnijim vrijednostima festivala krije se činjenica da su na gotovo svim operativnim pozicijama, od selekcije filmova i produkcije popratnog programa, pa do same trenutne izvršne direktorce, naše bivše studentice koje su kroz godine volontiranjem i stjecanja prakse na samom festivalu i po završetku studija profesionalno nastavile »krojiti« STIFF, ističe Ažić.

I zato su studentice i studenti Sveučilišta u Rijeci, kaže, vrlo važan dio tima. Jer, osim dobrobiti festivalu, važnije je njihova studentska praksa, posebice prevoditeljskim i studijima grafičkog dizajna koja je validirana i kroz nastavu, ali važno je i iskustvo rada na terenu uz mentorskog podršku svake godine dobiva cijeli volonterski tim zadužen za PR, koordinaciju programa i gostiju, fotografiranje i snimanje i sve ostale stavke koje čine produkciju velikog festivala. Kojem je, osim studentske, važna i druga podrška.

- STIFF je festivalski kroz godine uspješno narastao i zbog podrške lokalnih i nacionalnih razina, no važan je temelj stabilna podrška Sveučilišta u Rijeci. Upravo zato, a ponajviše zbog kreativnog rada kvalitetnog organizacijskog tima sve ove godine STIFF u Rijeci predstavlja najbolje od svjetske recentne filmske produkcije studentskog i debitantskog filma te upoznaje studente i riječku publiku s odličnim domaćim, regionalnim, ali i stranim filmašima. Nadamo se da ćemo to uspješno činiti i dalje, poručuje voditeljica SKC-a.

Velika studentska humanost

Ponos što je sveučilišna zahvalnica stigla i na njihovu adresu ističe i Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci kojem je priznanje dodijeljeno zbog iznimnih rezultata u organizaciji i senzibiliziranju studentske populacije za humanitarne akcije i volontiranje, posebice u vrijeme potresa na području Banovine. Predsjednik SZ-a, Neven Pintarić, ističe da je ta studentska organizacija svojim zalaganjem dokazala da se u izazovnom vremenu kao što je pandemija koronavirusa može mnogo postići.

- Neke akcije nisu zahtijevale financije, već samo logistiku. Takva akcija je bila vezana uz pomoć studentima i ostalim građanima s potresom pogodjenih područja.

Studentski zbor prikuplja je pomoć u suradnji s Crvenim križem Rijeka 30. i 31. prosinca 2020. godine u gažari Filozofskog i Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci na Kampusu. Ukupno je u dva dana sudjelovalo više od 40 volontera, dok je želju za volontiranjem na prihvatnom mjestu UNIRI kampus izrazilo njih 96 u samo dva dana. Nakon dva dana u koja smo prikupili 2.634 komada različitih artikla (što higijenski potrepština što hrane) i ukupno 153 artikla obuće i odjeće. Prikupljene stvari su dostavljene potrebitima uz pomoć članova KN-a Armande i kasnije Lions Distrikta 126-Hrvatska, prisjeća se Pintarić.

Nakon prikupljene pomoći, kaže, u suradnji sa Sveučilištem putem online obrasca prikupljeni su iskazi potreba studenata za različitim oblicima pomoći kao što su psihološka pomoć, elektronička oprema, pokriće troškova smještaja, pronalazak smještaja u mjestu studija i slično.

- Ukupno je 105 studenata, a Sveučilište ima oko 400 studenata sa županija zahvaćene potresima, iskazalo potrebu za različitim oblicima pomoći, a neki studenti su se izravno obratili za pomoć. Tako smo studente koji su nam se javljali s individualnim problemima upućivali na one koji im mogu pomoći, a kada mi nismo mogli. Na početku 2021. godine osigurali smo 18 laptopa studenima koji su se javili kako im je oprema za praćenje nastave uništena te su im isti ustupljeni na korištenje do kraja akademске godine. Time smo im omogućili praćenje i polaganje kolegija koji su tada bili većinom online. Senat je donio odluku kojom je osnovan Fond za pružanje pomoći studentima Sveučilišta u Rijeci iz područja pogodjenih potresima od ukupno 400 tisuća kuna u koji su sredstva izdvojili Sveučilište u Rijeci 200 tisuća, Studentski centar 50 tisuća te smo mi izdvojili 150 tisuća kuna iz svojeg proračuna, kaže Pintarić i zaključuje da je priznanje Sveučilišta motiv za još veći angažman jer se to na riječkom sveučilištu cjeni.

U dva dana riječki studenti prikupili su 2.634 komada različitih artikala za potresom pogodjena područja

Sveučilišna knjižnica osnovala je Centar za otvorenu znanost i upravljanje znanstvenim informacijama

DRŽAVNA NAGRADA ZA ZNANOST MEĐU OVOGODIŠNIM LAUREATIMA PET JE ZNANSTVENI

Znanstveni rad podvučen najvećim državnim priznanjem

Državnu nagradu za znanost dodjeljuje Republika Hrvatska za iznimno važna dostignuća u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, za proširenje znanstvenih spoznaja i za znanstvena ostvarenja u primjeni rezultata znanstveno-istraživačkog rada, koja su postigli znanstvenici, istraživači i znanstveni novaci. Ove godine među 31 laureatom pet je riječkih znanstvenika

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Medulaureatima Državnih nagrada za znanost ove se godine našlo čak petero znanstvenika Sveučilišta u Rijeci, a riječ je o prof. dr. sc. Bojanu Poliću s Medicinskog fakulteta koji je nagrađen s godišnjom nagradom za životno djelo, o prof. dr. sc. Jasni Pripć Oršić s Tehničkog fakulteta koja je nagrađena godišnjom nagradom za znanost u području tehničkih znanosti te o izv. prof. dr. sc. Vedrani Mikulić Crnković s Odjela za matematiku kojoj je

pripala godišnja nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti u području prirodnih znanosti. Doc. dr. sc. Nina Perez s Medicinskog fakulteta nagrađena godišnjom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti u području biomedicine i zdravstva, a dr. sc. Inga Kavazović s Medicinskog fakulteta nagrađena je godišnjom nagradom za znanstvene novake u području biomedicine i zdravstva.

Ukupno je nagrađen 31 hrvatski znanstvenik, a radi se o nagradama koja dodjeljuje Republika Hrvatska za iznimno važna dostignuća u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, za proširenje znanstvenih

sposnaja i za znanstvena ostvarenja u primjeni rezultata znanstveno-istraživačkog rada, koja su postigli znanstvenici, istraživači i znanstveni novaci. Zakonom o hrvatskim državnim nagradama za znanost predviđena je dodjela četiri vrsta državnih nagrada za znanost. To su nagrada za životno djelo, godišnja nagrada za znanost, godišnja nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti i godišnja nagrada za znanstvene novake. Nagrada za životno djelo dodjeljuje se istaknutim znanstvenicima za cijelokupan znanstveno-istraživački rad koji predstavlja osobni doprinos proširenju

znanstvenih spoznaja i primjeni rezultata rada znanstveno-istraživačke djelatnosti. Godišnja nagrada za znanost dodjeljuje se za osobito znanstveno dostignuće, znanstveno otkriće i primjenu rezultata znanstveno-istraživačkog rada, dok se godišnja nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti dodjeljuje za doprinos u širenju spoznaja o znanosti koja se očituje u popularnoj prezentaciji vrijednih stručnih i znanstvenih publikacija i drugim oblicima prezentacije, a godišnja nagrada za znanstvene novake dodjeljuje se mladim znanstvenicima za posebno isticanje u znanstvenom radu,

za objavljivanje zapaženog članka u časopisima s međunarodno priznatom recenzijom ili s njima po vrsnoći izjednačenim časopisima ili za objavljenu knjigu. Svake godine može se podijeliti do šest nagrada znanstvenim novacima.

Nagrade u ime Hrvatskoga sabora uручује predsjednik Hrvatskoga sabora, a prema odluci Odbora za podjelu državnih nagrada za znanost koji imenuje Hrvatski sabor. Odbor čine: predsjednik Hrvatskoga sabora, koji je ujedno i predsjednik Odbora, ministar znanosti i obrazovanja i 12 članova iz reda istaknutih znanstvenih djetalnika.

Nagrada
Nini Pereza
poticaj je i
za razvoj
novo-
osnovanog
Centra za
genetičku
ekudakciju

NINA PEREZA, MEDICINSKI FAKULTET

Priznanje za bezuvjetnu podršku svih suradnika

Doc. dr. sc. Nina Perez uz istaknuti znanstveni i nastavni rad ima značajan i vrlo opsežan dugogodišnji doprinos popularizaciji i promidžbi znanosti. Docentica Perez je aktivno promicala znanstvene aktivnosti studenata medicine i to osnivanjem i voditeljstvom studentskih sekcija za znanost časopisa Medicina

Fluminensis i Centra za unapređenje nastavničkih kompetencija i komunikacijskih vještina pri Medicinskom fakultetu u Rijeci. Zatim provođenjem edukacija o znanstvenoj metodologiji i komunikaciji znanosti na radionica na Medicinskom fakultetu

u Rijeci i Osijeku, popularizacijom studentske znanstvene aktivnosti, objavom triju priručnika posvećenih studentskoj znanstvenoj aktivnosti te stručnom potporom studentskim znanstvenim skupovima.

U prošloj godini objavila je pet priručnika Medicinskog fakulteta u Rijeci posvećenih znanstvenoj metodologiji i opismenjavanju u području medicinske genetike te je pokrenula i akreditirala program cjeleživotnog učenja za zdravstvene radnike pod naslovom »Praktična znanost za zdravstvenu profesiju».

Osnovala je i postala prva voditeljica Centra za genetičku edukaciju pri Medicinskom fakultetu u Rijeci, kao nove ustrojene jedinice namijenjene podizanju razine genetičke pismenosti. Istočno kako drži da je dodijeljena Godišnja nagrada za popularizaciju

i promidžbu znanosti za čak dvije različite aktivnosti velika čast i priznanje ne samo njenom radu, već i bezuvjetnoj podršci, trudu i povjerenju svih mojih suradnika, posebice studenata medicine, koji već nekoliko godina sa mnom grade priče o Studentskoj sekciji znanstveno-stručnog časopisa Medicina Fluminensis s jedne strane, i Centru za genetičku edukaciju Medicinskog fakulteta u Rijeci postavili na međunarodnu kartu, već nekoliko godina velika nam je želja organizirati ljetnu školu u Rijeci za studente različitih biomedicinskih fakulteta susjednih država, posebice onih s kojima već imamo uspostavljenu suradnju.

- Naime, izuzetno sam ponosna što je na razini države prepoznata važnost Studentske sekcije znanstveno-stručnog časopisa Medicina Fluminensis kao edukacijske baze koja omogućuje stjecanje znanja, vještina i stavova iz znanstvene metodologije, osnažujući i pružajući sigurnost studentima u struktornom okviru kako bi u svojim znanstvenim aktivnostima mogli doseguti najvišu razinu

kreativne slobode. Ustroj Sekcije i njezina volonterska platforma doista su jedinstvene te mi nije poznat niti jedan sličan model u svijetu. Kako bismo Sekciju, a time i Medicinski fakultet u Rijeci postavili na međunarodnu kartu, već nekoliko godina velika nam je želja organizirati ljetnu školu u Rijeci za studente različitih biomedicinskih fakulteta susjednih država, posebice onih s kojima već imamo uspostavljenu suradnju. No, za takvo nešto čekamo povoljan razvoj epidemiološke situacije, kaže doc. dr. sc. Perez.

Dodaje i da je nagrada ogroman poticaj za nastavak popularizacije medicinske genetike i razvoja novoosnovanog Centra za genetičku edukaciju Medicinskog fakulteta u Rijeci.

- Već u prvoj godini djelovanja ostvarili smo nekoliko znanstvenih istraživanja i manjih projekata popularizacije. No, u suradnji s Međunarodnom udružom studenata medicine Hrvatska – CroMSIC, ostvarili smo i naš najveći projekt - »Slagalica nasledja«, koji je namijenjen djeci predškolske i rane školske dobi.

Osim toga, intenzivno radimo na novim oblicima edukacije za različite ciljne skupine te se nadam da će nas i u budućnosti kreativnost i želja za nesobičnim dijeljenjem znanja služiti u otvaranju novih, društveno korisnih projekata na različitim razinama. Na kraju, zahvalna sam i ponosna što kroz ovakva prestižna priznanja mogu barem dijelom pridonijeti imenu Medicinskog fakulteta u Rijeci, institucije koja je moj drugi dom već 19 godina te se nadam da će i nadalje imati priliku svakodnevno spajati i živjeti sve domene djelovanja modernog medicinskog edukatora – znanost, poučavanje i struku, ističe doc. dr. sc. Perez.

Vedrana
Mikulić
Crnković
nagrađena
je za
značajan
doprinos
popu-
larizaciji i
promidžbi
prirodnih
znanosti

VEDRANA MIKULIĆ CRNKOVIĆ, ODJEL ZA MATEMATIKU

Nema većeg gušta od osmišljavanja popularizacije matematike

Izvanredna profesorica Odjela za matematiku Vedrana Mikulić Crnković nagrađena je za značajan doprinos popularizaciji i promidžbi prirodnih znanosti.

Iz opsežne liste njezinih više od trideset realiziranih aktivnosti treba istaknuti organizaciju Festivala znanosti u Rijeci, dvije umjetničke izložbe s temom popularizacije znanosti, kreiranje i implementacija online kolegija

Imaginary – čarobna matematika, sudjelovanje u dizajnu i realizaciji virtualnog bijega iz matematičke sobe Math Escape te 13 radionica s predavanjima uživo za razne dobi učenika. Istočno kako nagrade nisu ono što nas pokreće i zbog čega se aktiviramo kaže da izuzetno veseli i motivira formalno priznanje kao što je Državna nagrada za znanost.

- Nagrada je dodijeljena za 2020. godinu, ali je ona posljedica rada na popularizaciji znanosti koji sad već traje nešto manje od 20 godina. Moje djelovanje u području popularizacije znanosti jednim je dijelom usmjereni na populariza-

ciju matematike, a drugim dijelom na organizaciju Festivala znanosti u Rijeci. Festival je velika manifestacija za koju zasluge ne može preuzeti jedna osoba. Zasluge za veliki uspjeh riječkog Festivala idu svima onima koji sudjeluju u organizaciji i provedbi aktivnosti već 20. godinu, a meni je velika čast i zadovoljstvo što sam na čelu organizacijskog odbora Festivala u Rijeci već 10. godinu. Ovom bilih prilikom zahvalila svojim kolegicama i prijateljicama koje uz mene sve ove godine organiziraju Festival i bez kojih ova nagrada sigurno ne bi stigla u moje ruke. Ja sam matematičar i za mene

nema većeg gušta od osmišljavanja i provedbe aktivnosti kojima populariziramo matematiku. Na mojo sreću, postoje još dvoje zaljubljenika u popularizaciju matematike na Odjelu za matematiku s kojima surađujem i koji su uvelike zaslužni za ovu nagradu. Jako bi me veselili kada bi ova nagrada bila poticaj za neke nove iskorake po pitanju popularizacije znanosti na sveučilištu, kaže izv. prof. dr. sc. Mikulić Crnković.

Dodaje i da je nagrada dodijeljena za aktivnosti u 2020. godini, a osim Festivala koji, bez obzira na sve, ide svake godine, osmišljeni su i provedeni novi pokušaji

prikazivanja fascinantnog svijeta matematike, na primjer Matematički cirkus, matematička izložba Taxi geometrija i matematičke društvene igre.

- U godini koja je pred nama očekuju nas vrlo zanimljivi projekti. Kroz projekte InAMath i STEM(AJMO!) nastavljamo popularizirati matematiku osmišljavanjem interdisciplinarnih aktivnosti i upotrebo digitalnih alata te nastavljamo suradnju s kolegama s Akademije primijenjene umjetnosti u projektima koji povezuju matematiku i umjetnost, najavljuje izv. prof. dr. Mikulić Crnković.

ISTVENIKA SA SVEUČILIŠTA U RIJECI

BOJAN POLIĆ, MEDICINSKI FAKULTET

Putokaz i poticaj za još bolji rad u budućnosti

Prof. dr. sc. Bojan Polić nagrađen je nagradom za životno djelo za cijelokupni znanstveni doprinos u području biomedicine i zdravstva i to u području imunologije te za iznimni doprinos zajednici unapređenjem znanstvene infrastrukture, odgajanjem novih generacija znanstvenika i bogatom nastavnom aktivnošću.

Svoja otkrića u području istraživanja mehanizama imunološkog nadzora latentne citomegalovirusne infekcije, biološke uloge imunoloških receptora i uloge imunološkog sustava u razvoju metaboličkog sindroma u debljini objavio je u vrhunskim međunarodnim časopisima. Utjecaj ovih radova na međunarodnom nivou vidljiv je iz scientometrijskih podataka, ali i izbora profesora Polića za predsjednika Europske federacije imunoloških društava, krovne organizacije europskih imunologa s 14.000 članova, koju će obnašati u razdoblju od 2024. do 2027. godine.

Zaslužan je za uspostavu najmodernejše znanstvene infrastrukture, čime je stvorio preduvjet za vrhunske znanstvene rezultate svojoj grupi, ali i drugim znanstvenicima u svojoj sredini. Vo-

đenjem nacionalnih i internacionalnih znanstvenih projekata mentorirao je mnoge mlađe znanstvenike, održao je niz predavanja, posebice onih plenarnih te bio aktivan u recenziranju nacionalnih i međunarodnih projekata i radova. Također treba naglasiti uključenost profesora Bojana Polića u nastavi uz voditeljstvo nekoliko kolegija na poslijediplomskoj i diplomskoj razini. Aktivan je član čak devet inozemnih i tuzemnih znanstvenih društava, a za svoj rad dobio je veći broj nagrada. Za dobiveno priznanje kaže da se radi o velikom priznanju njemu, ali i njegovim suradnicima za znanstveni rad i ostvarenja u proteklom razdoblju.

- To je isto tako još jedno u nizu vrijednih priznanja kolegama i učiteljima za dugogodišnji predan rad u izgradnji znanstvene izvrsnosti u području imunologije i virusologije po čemu je Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci prepoznatljiv u domaćim i međunarodnim okvirima. Svoj znanstveni rad sam započeo na Zavodu za fiziologiju i imunologiju Medicinskog fakulteta u Rijeci još kao student 1987. godine. Zavod je tada vodio akademik

Daniel Rukavina gdje je vodila poticajna atmosfera i živa znanstvena aktivnost protkana dobrom međunarodnom suradnjom, transferom novih znanja i razvojem laboratorija. U to vrijeme sam osjetio da je znanstveno-nastavni rad ono što bih želio i volio raditi u daljnjoj karijeri. Neposredno po završetku studija sam se zaposlio na istom Zavodu najprije kao stručni suradnik, a potom i kao doktorand na projektu prof. dr. Stipana Jonjića gdje sam se bavio mehanizmima imunološkog nadzora citomegalovirusne infekcije. Pod mentorstvom prof. Jonjića sam naučio kako treba kvalitetno promišljati i raditi u znanosti. Prof. Jonjić je osoba koja je snažno utjecala na moje rano znanstveno razvijanje, ali i kasnije kroz stalnu podršku, kaže prof. dr. sc. Polić. Kaže da nakon obrane doktorata, odlazi na poslijedoktorsko usavršavanje na Institut za genetiku Sveučilišta u Kölnu, SR Njemačka, u grupu poznatog imunologa prof. Klausa Rajevskog.

- Tu radim na istraživanjima uloge T-limfocitnog receptora u održavanju naivnih i memorijskih limfocita T. U tim istraživanjima sam koristio vlastite genetski

modificirane miševe dobivene ciljanom mutacijom gena. Interakcija s prof. Rajevskim i sjajnim ljudima u laboratoriju su mi otvorili nove vidike i mogućnosti u znanosti koji su kasnije značajno pridonijeli mom uspješnom znanstvenom razvoju. Tako sam nakon povratka u Hrvatsku formirao vlastitu istraživačku grupu na Zavodu za histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta u Rijeci te sam sa suradnicima uspješno prenijeo tehnologiju proizvodnje genetski modificiranih miševa, što je tada bio pionirski pothvat u Hrvatskoj i što nam je omogućilo kompetitivna istraživanja u području imunologije. Od tada (2001.) do danas je moja grupa napravila nekoliko važnih stvari u području biologije stanic NK i uloge NKG2D receptora, a posljednjih godina i u području imunometabolizma. Sveukupno se moja znanstvena istraživanja i dostignuća mogu grupirati u tri područja: 1. istraživanje mehanizama nadzora citomegalovirusne infekcije; 2. istraživanje biološke uloge imunoloških receptora (TCR, NKG2D); te 3. istraživanja interakcije između imunološkog i endokrinog sustava u uvjetima debljine i virusne infekcije, a u

kontekstu razvoja kroničnih upalnih bolesti. Istraživanja u navedenim područjima su rezultirala s važnim otkrićima i nizom znanstvenih publikacija u prestižnim znanstvenim časopisima poput: Nature Immunology, Immunity, Science, Journal of Experimental Medicine, PNAS i dr. Ono što je isto važno, rezultirala su i s više doktorata, a neki od suradnika (Felix Wensveen, Biljana Zafirova, Marko Šestan, Vedrana Jelenić, Inga Kavazović) su dobili prestižne nacionalne nagrade i/ili međunarodne stipendije za poslijedoktorsko usavršavanje poput EMBO, Marie Curie, FEBS, Lui Pasteur. Izvrsni mladi suradnici na Zavodu su zalog za daljnji uspješan razvoj koji se temelji na višegodišnjoj akumulaciji i transferu znanja, ekspertiza, potrebnih oruđa i reagencija, predanom radu i prenošenju novih znanja na studente. Ova nagrada je svakako putokaz i poticaj za još bolji rad u budućnosti, zaključuje prof. dr. sc. Polić.

Bojan Polić nagrađen je nagradom za životno djelo za cijelokupni znanstveni doprinos u području bio-medicine i zdravstva

JASNA PRPIĆ ORŠIĆ, TEHNIČKI FAKULTET

Bavljenje znanostu su zadovoljstvo i privilegij

Za značajna znanstvena dostignuća u području tehničkih znanosti, posebice za istraživanja numeričke simulacije dinamike broda i pomorskih objekata, valnih opterećenja i odziva morskih objekata te inženjerstva morske tehnologije nagrađena je prof. dr. sc. Jasna Prpić Oršić. U suradnji s vrhunskim svjetskim istraživačkim centrima u Norveškoj, Japanu i Portugalu provodila je koordinirana istraživanja u području hidromehanike plovnih objekata. Rezultatima i saznanjima objavljenim u značajnim međunarodnim publikacijama predloženica je dala značajan doprinos kako u razumijevanju problema, tako i u praktičnom poboljšanju matematičkih modela za njihovo rješavanje.

Prof. dr. sc. Prpić Oršić objavila je u prošloj godini 18 znanstvenih radova, od toga devet u uglednim časopisima baveći se temama

procjena održive brzine broda na valovima, smanjenja potrošnje goriva te smanjenja emisije stakleničkih plinova. Navodeći kako je bavljenje znanostu za nju oduvijek veliko zadovoljstvo i privilegij kaže da joj je svaka potvrda društva da doprinosi njegovom razvoju iznimno važna i dodatno jača njenu motivaciju.

- Stoga mi je posebno draga da je moj rad posvjeđen tako uglednim priznanjem kao što je godišnja državna nagrada za znanost. Vjerujem da takvo jedno priznanje služi na ponos kako meni, mojoj obitelji i prijateljima, tako i Tehničkom fakultetu gdje radim, mojim kolegama i suradnicima, bez kojih ne bi bilo ni mojih rezultata. Cijelu svoju znanstvenu karijeru bavim se morskim valovima: nijihovim razvojem na otvorenim ili ograničenim akvatorijima kao što su luke ili marine, kao i djelovanjem morskih valova i vjetra

na brodove i odobalne konstrukcije. Trenutačno sam voditeljica znanstvenoistraživačkog projekta Sustav potpore odlučivanju za zeleniju i sigurniju plovidbu brodova (DESSERT - DEcision Support System for green and safE ship RouTing), koji financira Hrvatska zaklada za znanost, unutar kojeg moji kolege i ja razvijamo sustav potpore odlučivanju kapetanima broda, kao i zapovjednicima stroja, a koji bi pridonio »zelenijoj« i sigurnijoj plovidbi brodova. Krajnji učinak takvog sustava bilo bi svodenje ljudske pogreške na što manju mjeru, odnosno pružanje odgovornim osobama na brodu maksimalno vjerodostojne podatke i smjernice tijekom plovidbe kako bi se smanjilo onečišćenje okoliša i kako bi ljudi i teret bili što sigurniji. Pritom moji suradnici i ja unapređujemo postupak procjene stanja mora u svakom trenutku plovidbe kao i učinke koje

takvo stanje mora ima na brod i njegove sustave, pojašnjava prof. dr. sc. Prpić Oršić. Dodaje da je sustav DESSERT zamislen kao kontinuirano samoučeće, odnosno, primjenom umjetne inteligencije koristiti će odluke i posljedice takvih odluka da bi u narednim sličnim situacijama mogao biti sve učinkovitiji.

- Istraživanje je veoma kompleksno, a suradnja s kolegama koji su stručnjaci u području brodogradnje, strojarstva, pomorskom inženjerstvu i računarstvu omogućuje multidisciplinarni pristup problemu. Pritom mi je iznimno važna i međunarodna suradnja koja se u ovim našim trenutačnim okolnostima, nažalost, svela samo na sastanke i diskusije na daljinu. Kao pozvana istraživačica sudjelujem u radu dvaju visokopozicioniranih centara izvrsnosti: norveškom Centru za autonome morske operacije i sustave

Jasna Prpić Oršić cijelu svoju znanstvenu karijeru bavi se morskim valovima

INGA KAVAZOVIĆ, MEDICINSKI FAKULTET

Znanost je timski rad

Znanost je timski rad. Poslijedoktorandica Medicinskog fakulteta Inga Kavazović nagrada će primiti kao vrlo uspješna mlada znanstvenica sa značajnim doprinosom razvoju imunologije na području istraživanja memorijskih CD8 limfocita T, kao i mehanizama koji reguliraju klonalnu raznolikost imunološke memorije. Tomu može posvjetiti broj i kvalitet objavljenih znanstvenih radova u relativno kratkom razdoblju. Među njima je pet znanstvenih članaka objavljenih u vrhunskim časopisima indeksiranim u svjetskim bazama podataka u kojima je pristupnica na tri rada prvi autor. Posebice se ističe rad objavljen

prošle godine u kojem je otkriven molekularni mehanizam koji kontrolira raznolikost imunološke memorije posredovane CD8 limfocitima T. Također, u radu je prvi put pokazana mogućnost terapeutskog moduliranja u svrhu unapređenja učinkovitosti cjepiva. Svi radovi čine istraživačku cjelinu s fokusom na imunologiju. Naglašavajući kako Državna nagrada predstavlja izuzetnu čast i veliko priznanje njenom dosadašnjem znanstvenoistraživačkom radu kaže da je kao takva snažna motivacija i poticaj u daljnjoj znanstvenoj karijeri.

- Sretna sam, ponosna i zahvalna Odboru za podjelu državnih nagrada za znanost što su prepo-

znali i nagradili moj trud i istraživački rad u području biomedicine i zdravstva. Rad u znanosti zna biti dosta izazovan, često treba dugo vremena da se uhodaju metode, dobiti određeni rezultati i da se u konačnici uspješno objave te je upravo ovakva nagrada veliko priznanje i poruka kako se naš rad prepoznaće i cijeni. Isto tako, znanost je timski rad te je stoga ova nagrada značajno priznanje i mom mentoru izv. prof. dr. sc. Feliku Wensveenu kao i svim kolegama sa Zavoda za histologiju i embriologiju te Medicinskom fakultetu u Rijeci, bez kojih ne bi bilo moguće ostvariti ovo istraživanje i objaviti značajne znanstvene rezultate, naglašava Kavazović.

Državna nagrada za znanstvene novake se dodjeljuje mlađim

znanstvenicima koji su se posebno istaknuli u znanstvenoistraživačkom radu, u njenom slučaju za objavljivanje zapaženoga članka u časopisu PLOS Biology (Kavazović et al., 2020).

- U ovom radu otkrili smo molekularni mehanizam koji kontrolira raznolikost imunološke memorije posredovane CD8 limfocitima T te pokazali mogućnost terapeutskog moduliranja ovog puta u svrhu unapređenja učinkovitosti cjepiva. Upravo su rezultati dobiveni u ovoj studiji činili osnovu za prijavljivanje na nekoliko projekata, jedan od tih je i projekt Hrvatske zaklade za znanost:

»Manipuliranje imunološkom memorijom, razvoj novih strategija u svrhu stvaranja boljeg memoriskog CD8 T-staničnog odgovora protiv COVID-19 nakon cijepljene« pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Felixa Wensveena i doc. dr. sc. Đurđice Cekinović Grbeša, na kojem trenutačno radim. Cilj ovog projekta je istražiti i usporediti opseg imunološkog odgovora nakon infekcije Sars-CoV-2 virusom i cijepljenja protiv COVID-19 te testirati novu eksperimentalnu terapiju u svrhu povećanja zaštitne sposobnosti memorijskih CD8 limfocita T. S obzirom na aktualnu tematiku, vjerujem da će ovaj projekt pružiti jedinstven i vrijedan doprinos globalnom naporu u borbi protiv pandemije COVID-19, ističe Kavazović.

More ideas ~

“

Inga Kavazović nagradu za životno djelo za cijelokupni znanstveni doprinos u području biomedicine i zdravstva

NAGRADA ZAKLADE SVEUČILIŠTA PRIZNANJE ZA PTERO RIJEČKIH ZNANSTVENIKA

Doprinos u znanstvenom radu i javnom djelovanju

Zaklada Sveučilišta u Rijeci svake godine dodjeljuje nagrade najzaslužnijim mladim i iskusnim znanstvenicima i umjetnicima koji su svojim iznimnim doprinosom u znanstveno-istraživačkom i umjetničkom radu, odnosno javnim i sveukupnim djelovanjem, pridonijeli razvoju znanosti i umjetnosti na Sveučilištu te akademskoj i široj zajednici

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Nagrada Zaklade Sveučilišta u Rijeci svake se godine dodjeljuje najzaslužnijim mladim i iskusnim znanstvenicima i umjetnicima koji su svojim iznimnim doprinosom u znanstveno-istraživačkom i umjetničkom radu, odnosno javnim i sveukupnim djelovanjem, pridonijeli razvoju znanosti i umjetnosti na Sveučilištu te akademskoj i široj zajednici. Za kalendarsku godinu 2020. Zaklada ukupno dodjeljuje šest nagrada, tri nagrada mladim znanstvenicima, dvije nagrade znanstvenicima te nagradu za životno djelo čiji je dobitnik profesor emeritus Zdravko Lenac. U kategoriji mlađi znanstvenik za društvene i humanističke znanosti nagrađena je dr. sc. Antonija Petrić, za biomedicinske i prirodne znanosti dr. sc. Paola Kučan Brlić te za tehničke i biotehničke znanosti dr. sc. Luka Grbčić. U kategoriji znanstvenik za društvene i humanističke znanosti nagrađen je izv. prof. dr. sc. Marko Medved, a za biomedicinske i prirodne znanosti izv. prof. dr. sc. Sandra Peternel.

Izv. prof. dr. sc. Marko Medved s Medicinskog fakulteta doktorirao je na Papinskom Sveučilištu Gregoriana - Fakultet crkvene povijesti i crkvenih kulturnih dobara. U 2020. godini objavio je ukupno osam radova, te je objavio jednu autorskou znanstvenu monografiju pod nazivom "Filius conventus Fluminensis" za koju je dobio i Nagradu Grada Rijeke uz obrazloženje kako se radi o kapitalnom izdanju o povijesti augustinaca čime se nadopunjuje identitet grada. Riječ je o znanstvenom doprinosu relevantnom za riječku i hrvatsku historiografiju, povijest umjetnosti, crkvenu povijest, povijest medicine i dr. Kandidat je urednik zbornika radova objavljenog 2020. "Četiri stoljeća kapucina u Rijeci i Hrvatskoj 1610.-2010.", Zbornik radova s Medunarodnog znanstvenog skupa "Kršćanska sadašnjost" u kojem je objavio i dva svoja rada. Riječ je o istraživanjima koja obuhvaćaju razdoblje od 14. st. do danas, čime je ponudio izvore za buduća istraživanja drugim srodnim disciplinama s obzirom na to da je nedostatak radova, posebice za predindustrijsko razdoblje riječke povijesti, onemogućavao upoznavanje s povijesu Rijeke.

Doprinos borbi s epidemijom

Dr. sc. Antonija Petrić prošle je godine na Ekonomskom fakultetu završila doktorski studij, a u 2020. godini objavila je ukupno tri znanstvena rada rangirana u međunarodno priznatim bazama podataka, od kojih je jedan u Q2 kvartilu. Dva rada odnose se na značaj mjerjenja efikasnosti u javnom zdravstvu, a čija važnost i uloga je došla do izražaja kroz COVID-epidemiju, tako da se doprinos jednog rada očituje u razvoju modela za mjerjenje efikasnosti javnozdravstvenih usluga razvijenog u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo PGŽ-a, a za čiju primjenu su se zainteresirali i drugi zavodi. Drugi rad, kroz primjenu statističke metode DEA, potvrđuje valjanost modela i relativnu efikasnost organizacijskih jedinica odjela Ekologije Nastavnog zavoda za javno zdravstvo. Dobitnica je i aktivni član Udruge EFRI Sport koja sudjeluje u poticanju studenata na sportske aktivnosti, a kao aktivni član Udruge hrvatskih kontrolera sudjelovala je u organizaciji 1. online Skupštine Udruge na temu

utjecaja COVID-19 na uspješnost poslovanja hrvatskih poduzeća.

Za područje društvenih i humanističkih znanosti u kategoriji mlađi znanstvenik nagrađena je znanstvenica dr. sc. Paola Kučan Brlić s Medicinskog fakulteta koja je u 2020. godini objavila ukupno dva izvorna znanstvena rada, pri čemu su oba u Q1 kvartilu. Uz redoviti znanstveno-istraživački i nastavni rad aktivno je sudjelovala u djelatnostima Centra za proteomiku i Zavoda za histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta, a uključena je i u rad dijagnostičkog laboratorija za molekularnu dijagnostiku COVID-19 te u provedbu istraživanja humoralne imunosti na SARS-CoV-2 među zdravstvenim djelatnicima i pacijentima KBC-a Rijeka koje se provodi u Centru za proteomiku. Također, u sklopu sastanka partnera projekta CerVirVac, održala je i predavanje na temu razvoja vlastitih protutijela na SARS-CoV-2 kao članica Hrvatskog imunološkog društva. Uz to, kao rezultat dugogodišnje suradnje s tvrtkom Nectin Therapeutics, koja ima za cilj razvoj imuno-3 onkoloških protutijela nove generacije, u 2020. godini prijavili su patent: "Antibodies specific to human Nectin-2", na kojem je jedan od izumitelja.

Skandinavski model

Dr. sc. Luka Grbčić s Tehničkog fakulteta prvi je doktorand sa Sveučilišta u Rijeci koji je u prijavi doktorske disertacije išao po takozvanom skandinavskom modelu u STEM području. Tijekom 2020. godine objavio je osam radova u međunarodno priznatim bazama podataka (WoSCC i Scopus), od kojih šest radova u Q1 kvartilu. Njegova znanstvena djelatnost može se podijeliti u nekoliko glavnih pravaca: Modeliranje strujanja u cijevnim mrežama s analizom širenja onečišćenja; Modeliranje širenja mikrobiološkog onečišćenja u obalnim morskim vodama; Primjena računalne dinamike fluida u ekološkom modeliranju te Primjena strojnog učenja u inženjerstvu. Također sudjeluje na dva projekta koja su financirana EU sredstvima te su započeli u 2020. godini.

Paola Kučan Brlić

Marko Medved

Antonija Petrić

Luka Grbčić

Sandra Peternel

Sandra Peternel je bila angažirana i kao liječnica na COVID-odjelima KBC-a Rijeka

“

Marko Medved dobitnik je i nagrade Grada Rijeka

More ideas

More idea

ZDRAVKO LENAC DOBITNIK NAGRADE ZA ŽIVOTNO DJELO ZAKLADE SVEUČILIŠTA

Transfer tehnologije zahtjeva više kontakata s istraživačima

Zaklada Sveučilišta u Rijeci svoje najviše priznanje, nagradu za životno djelo, dodijelila je prof. emeritusu Zdravku Lencu koji je pod raznim funkcijama pridonosio razvoju Sveučilišta u Rijeci u znanstvenom i nastavnom pogledu te je pridonio razvitu i znanstvenom profiliranju matične institucije i Sveučilišta

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Najviše priznanje Zaklade Sveučilišta u Rijeci, nagrada za životno djelo, pripala je prof. emeritusu Zdravku Lencu koji je bio prodekan Filozofskog fakulteta, voditelj radne grupe za osnivanje Sveučilišnih odjela iz prirodoslovija i matematike, kao i prorektor za znanost i međunarodnu suradnju riječkog Sveučilišta. Pod raznim funkcijama uzastopno je pridonosio njegovom razvoju u znanstvenom i nastavnom pogledu te je pridonio razvitu i znanstvenom profiliranju matične institucije i Sveučilišta.

Pored učešća u nizu međunarodnih konferencija laureat ima više od 40 radova u vrhunskim CC časopisima. Na nacionalnoj razini posebno se ističe njegovo članstvo u Matičnom povjerenstvu za polje fizike, Znanstvenom vijeću Ministarstva znanosti RH, Znanstvenom područnom vijeću za prirodne znanosti Ministarstva znanosti RH te Stalnom odboru za prirodne znanosti Hrvatske zaklade za znanost. Imao je i istaknutu ulogu u unaprednjaju nastave na pred-bolonjskim i bolonjskim studijima kao član radnih grup za programe vezane uz fiziku, a vodio je i izradu poslijediplomskog studija Fizika Odjela za fiziku Sveučilišta u Rijeci, a za priznanje Zaklade kaže da mu puno znači.

- Nagrada Zaklade znači mi puno jer je time, za mene na najljepši način, zaokružen moj rad na Sveučilištu u Rijeci. Nagradu

sam iskreno očekivao, jer vjerujem da sam ju zaslужio svojim upornim nastojanjem da doprinесем razvoju i ugledu Sveučilišta u različitim segmentima, od kojih su neki zaista uspjeli, i po kojima je, uz ostalo, naše Sveučilište i danas prepoznatljivo.

Uz cijeli niz funkcija koje ste obavljali bili ste voditelj radne grupe za osnivanje Sveučilišnih odjela iz prirodoslovija i matematike. Sada ti odjeli postaju fakulteti. Kako vidite njihov daljnji razvoj?

- Još dok sam predavao na Pedagoškom (danas Filozofskom) fakultetu Sveučilišta, radio sam na izdvajajući prirodoslovju i matematike iz tog fakulteta, vjerujući da će se tako oni brže razvijati. Dolaskom rektora Rukavine i mojim izborom za prorektora, počelo se to provoditi. Ali pojavio se problem, koji postoji i danas: sveučilište, kao pravna osoba objedinjuje fakultete koji su također pravne osobe, što otežava objedinjavanje nekih zajedničkih funkcija sveučilišta. Takav model nije šire prihvaćen u EU-u, pa su nova sveučilišta u Hrvatskoj osnovana kao jedna pravna osoba, s odjelima kao sastavnicama. Tako su prirodoslovje i matematika na našem sveučilištu formirani kao odjeli bez pravne osobnosti, s namjerom da preuzmu razvoj i

nastavu iz svoje oblasti za sve sastavnice. Do sada je to prihvatio samo Medicinski fakultet. A pojavio se još jedan problem: studenti su govorili da bi radile studirali na fakultetu nego na odjelu, jer kod nas pojma odjela nije svima jasan. Smatram da odjeli promjenom naziva žele privući više studenata, i malo ne znam koliko to može utjecati na izbor studija, želim im puno uspjeha.

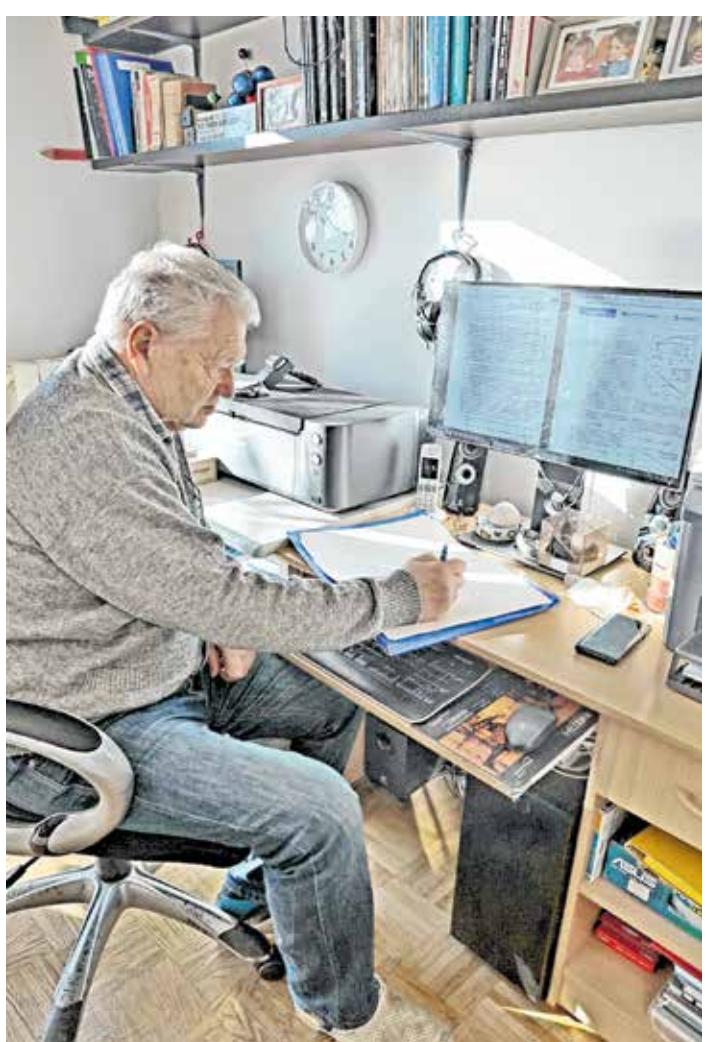
Težak studij

Spomenuli ste privlačenje studenata, a poznato je da već godinama na tržištu rada nedostaje upravo nastavnika iz prirodoslovnog područja, iako Odjeli bilježe visoku popunjenošću na upisima. Zbog čega se mladi teško odlučuju za ta zanimanja?

- Prirodoslovje je težak studij koji zahtjeva posebnu predispoziciju osobe u rješavanju specifičnih problema. Što se nastavničkog poziva tiče, neki studenti su mi (još dok sam predavao) lakonski rekli da oni ne žele biti osobe koje će učenici gadati kredom. To je za druge bio površan pristup, ali nije dobro da se i tako razmišlja. Nastavnici u školi su se uspjeli izboriti za bolje materijalne uvjete, no mislim da se pri tome nije dovoljno vodilo računa o kvaliteti nastave, tj. o boljem nagradivanju nastavnika koji djeci pružaju dodatne sadržaje. To posebice vrijedi za prirodoslovje, gdje za učenike postoje brojna natjecanja na svim razinama. Smatram da je važno kod nadarenih učenika razvijati natjecateljski duh u razumijevanju prirode, kao i to da projekat 5.0 nije garancija uspjeha. Odjel za fiziku, osim kvote, nije uveo dodatne uvjete za upis, i neki studenti su brzo uvidjeli da im taj studij ne odgovara. Vjerujem da bi se, uz kvalitetnije vrednovanje školskih nastavnika i posljedično bolje predznanje učenika koje dolaze na studij fizike, povećao i broj nastavnika koji taj studij završavaju. Osobno sam puno radio na otvaranju doktorskog studija iz fizike, koji omogućava bez dodatnih uvjeta i upis dobrim studentima nastavničkog smjera fizike, i takovih već imamo.

Vodili ste i radnu grupu za osnivanje Znanstveno-tehnološkog parka. Je li Step Ri ispunio ciljeve koji su tada zadani?

- Kad sam postao prorektor za znanost i međunarodnu suradnju, boraveći na stranim sveučilištima, uvidio sam da ona ostvaruju znatno sufinciranje kroz realizaciju projekata s gospodarstvom, često uz pomoć otvaranja znanstveno-tehnoloških parkova. Vođen tom idejom okupio sam entuzijaste da zajedno razradimo naš model za STEP. To su nam omogućili, uz podršku

Prof. emeritus Lenac ima više od 40 radova u vrhunskim CC časopisima

Popularizacija znanosti

U svom ste se radu istaknuli i kao voditelj projekata popularizacije znanosti, poput Noći istraživača i Baltazara. Koliko je takav rad važan?

- Popularizacija znanosti je nešto na čemu Odjel za fiziku ne prekidno radi kako bi pokazao da je fizika lijepa i zanimljiva znanost. Tako Odjel organizira npr. Riječku školu fizike (na kojoj sam više puta predavao) namijenjenu prvenstveno srednjoškolcima i njihovim nastavnicima, te Otvorenata vrata Odjela, kada se zainteresiranim mogućava uvid u infrastrukturu i bogatu znanstvenu opremu Odjela. Kao prorektor, bio sam uključen u popularizaciju znanosti na cijelom Sveučilištu, kako bi se mladi ma s različitim interesima približile na zanimljiv način različite znanstvene teme i potaknulo ih na studiranje. Profesor Baltazar je dan posvećen Sveučilištu u Rijeci u okviru manifestacije Ljeto na Gradini, a moja uloga je bila da, zajedno s organizatorima, odaberemo teme i izvođače iz redova sveučilišnih nastavnika. Noć istraživača je zahtjevan EU projekt okrenut najširoj popularizaciji, i u njegovoj organizaciji je bitno sudjelovao Centar za EU projekte Sveučilišta u Rijeci. Posebno sam ponosan što sam od početka svoje prorektorske karijere snažno poticao razvoj ovog Centra, i on je danas (razdvojen u dva centra) ključna uzdanica Sveučilišta u pripremi značajnih projekata, uključujući popularizaciju, koji Sveučilištu omogućavaju brži razvoj.

misam zadovoljan radom UTT-a, mislim da je trebalo više edukacije i neposrednog kontakt a s istraživačima, ali nemam neki jednostavan i primjenjiv recept kako brzo znatno povećati intelektualno vlasništvo Sveučilišta, njegovu zaštitu i komercijalizaciju. Ostaje mi izjava osobe iz Oxford Innovation, da je njima bilo potrebno preko 20 godina da uspiješno krenu.

Kroz razne funkcije na Odjelu za fiziku radili ste puno i na povratku hrvatskih znanstvenika. Mislite li da na tome treba i dalje raditi i što im Hrvatska može ponuditi?

- Povratak priznatih znanstvenika u Hrvatsku za nas je od posebnog značaja. Znamo kako se žalimo kad nam znanstvenici, na čije ukupno školovanje je Hrvatska utrošila znatna sredstva, jednostavno odu i njihovo znanje onda koristi netko drugi za vlastiti prosperitet. Ali ako se oni, obojačeni novim spoznajama, vrati u Hrvatsku i omoguće nam da te spoznaje koristimo za svoj razvoj, onda time postižemo da se najsvremenije metode koriste i kod nas. Naravno, sve uz pretpostavku da im Hrvatska omogući primjenu stečenih znanja, što može biti zahtjevno, ali čime se put razvoja mnogih ideja važnih za naše društvo znatno skraćuje. Na našem Sveučilištu prije par godina nabavljena je preko EU projekta znatna oprema, i npr. na Odjelu za fiziku njeni uspiješno korištenje i edukaciju mladih znanstvenika omogućili su upravo naši znanstvenici koji su se vratili iz inozemstva. U grupi Odjela koja se bavi teorijskom fizikom i astrofizikom također rade znanstvenici koji su došli iz inozemstva, i sada vode doktorande. Takvih primjera na Sveučilištu ima dosta. Nemoguće je unaprijed točno procijeniti koliko nam vrijedi povratak jednog znanstvenika, no ako on, uz svoj rad, uspije odgojiti i grupu mladih znanstvenika, onda je naša dobit ogromna.

Kod nadarenih učenika potrebno je razvijati natjecateljski duh u razumjevanju prirode

Step Ri danas predstavlja jednu uspješnu priču

MEĐUNARODNE NAGRADE SANDRA WINKLER, NATAŠA ANTULOV I VALENTINA LONČARIĆ

Angažman prepoznat i nagrađen izvan hrvatskih granica

Doc. dr. sc. Sandra Winkler s Pravnog fakulteta primila je prestižno odlikovanje Ordine della Stella d'Italia, nel grado di cavaliere, Red zvijezde Talijanske Republike s počasnom titulom viteza. Kratki film »Sve što dolazi«, na kojem je doc. art. Antunov bila dramaturginja, na 27. Sarajevskom filmskom festivalu osvojio je Srce Sarajeva, a kratkometražni film »Mekana bića«, u kojem Valentina Lončarić igra glavnu ulogu, osvojio je nagradu za najbolji kratki narativni film na Los Angeles Underground International Film Festivalu

Jakov KRŠOVNIK

Tri docentice riječkog Sveučilišta prošle su godine primile međunarodna priznanja ili su ta priznanja osvojili projekti na kojima su radile. Rioječ je o doc. dr. sc. Sandri Winkler koja je

primila odlikovanje Red zvijezde Talijanske Republike s počasnom titulom viteza, a projekti na kojima su radile doc. art. Nataša Antulov i doc. art. Valentina Lončarić, također su nagrađeni. Na 27. Sarajevskom filmskom festivalu kratki film »Sve što dolazi«, na kojem je doc. art. Antunov bila

dramaturginja, osvojio je Srce Sarajeva za najbolji kratki film te posebno priznanje na Zagrebačkom filmskom festivalu. Također, predstava »Kralj Edip«, na kojoj je doc. art. Antunov bila dramaturginja, nagrađena je glavnom nagradom na 22. međunarodnom festivalu komornog teatra u Umagu te

nagradom »Judit« za najbolje dramsko ostvarene na 67. Splitskom ljetu. Kratkometražni film »Mekana bića« u kojem Valentina Lončarić igra glavnu ulogu osvojio je nagradu Corto Montonese za najbolji hrvatski kratki film na Motovunskom filmskom festivalu 2021. godine te nagradu za

najbolji kratki narativni film na Los Angeles Underground International Film Festivalu. Film »Pelikan«, u kojem igra sporednu ulogu, predstavljen je na »Agora Works in Progress«, dijelu Međunarodnog filmskog festivala u Solunu, te je osvojio glavnu novčanu nagradu za postprodukciju.

SANDRA WINKLER, PRAVNI FAKULTET

Priznanje za unapređenje suradnje Hrvatske i Italije

Doc. dr. sc. Sandra Winkler, prodekanica za međunarodnu suradnju Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, primila je u listopadu 2021. prestižno odlikovanje Ordine della Stella d'Italia, nel grado di cavaliere, tj. Red zvijezde Talijanske Republike s počasnom titulom viteza. Odlikovanje dodjeljuje predsjednik Republike Italije na prijedlog ministra vanjskih poslova. U obrazloženju su istaknute zasluge docentice Winkler za njen kontinuirani rad na unapređenju akademске i znanstvene suradnje između Hrvatske i Italije nizom znanstvenih inicijativa i radom na zajedničkim znanstvenim i stručnim projektima, a doc. dr. Winkler kaže kako je odlikovanje velika čast.

– Posebno je zadovoljstvo kad se vaš trud prepozna i cijeni. Svoj posao izuzetno volim, pa mi je to jako draga, govori, i nastavlja kako je odlikovanje rezultat njenih dugogodišnjih napora u uspostavljanju suradnje između riječkog Pravnog fakulteta i pravnih fakulteta u Italiji – prvenstveno u Trstu, Veroni, Trentu, Camerinu...

- Imamo jako puno kontakata s kolegama iz Italije i suradnja se lijepo razvila. No, moram izdvojiti dvije inicijative: tečaj koji organiziramo na Pravnom fakultetu u Rijeci, uvod u proučavanje talijanskog prava za sve sadašnje i bivše studente, ali i za sve magistre prava koji su zainteresirani. Moram naglasiti i da nam se često pridruže i studenti talijanistike riječkog sveučilišta. Tečaj talijanskog prava nudi nam brojne prilike da nastavimo suradnju s našim kolegama u Italiji i na druge načine.

Primjer tako uspješno nastavljene suradnje vezan je uz projekt EU Justice, u suradnji s profesoricom Luciom Ruggeri sa Sveučilišta u Camerinu, »Personalised Solution in European Family Succession Law«. Projekt smo uspješno odradili i završili u ovo pandemijsko vrijeme. Treba spomenuti i novi europski projekt, EU-FamPro - E-training on EU Family Property Regimes koji je dodatno ojačao našu suradnju s talijanskim profesorima prava te nam daje priliku ostvariti suradnju i sa stručnjacima koji se bave pitanjima imovinskih odnosa u prekograničnim obiteljima te vidjeti koliko su naši sustavi povezani, opisuje Sandra Winkler.

Govoreći o tečaju, Uvod u talijansko pravo, naša sugovornica dodaje da se on provodi već devet godina, u kojem je izlagalo na Pravnom fakultetu u Rijeci više od 40 talijanskih profesora prava, a tečaj je pratio više od 200 polaznika. Posljednjih nekoliko godina je i akreditiran kao tečaj cijeloživotnog obrazovanja i nosi ECTS bodove.

- Baš iz suradnje na ovom tečaju razvio se zajednički rad na spomenutim EU projektima. Suradnja se i dalje

Sandra Winkler

širi u mnogim aktivnostima, pa tako naši studenti često odabiru upravo talijanska sveučilišta za svoje ERASMUS boravke u inozemstvu, kaže Winkler. Također, ona i njezini kolege s riječkog Pravnog fakulteta u komunikaciji su s brojnim profesorima sa Sveučilišta u Trstu, u Udinama, u Veroni, Camerinu, u Trentu, Sieni, Firenci, Salernu, što rezultira zajedničkim radovima i knjigama, kao i sudjelovanjem na znanstvenim skupovima. - Ti kontakti su već postojali, a ja sam ih možda u nekim dijelovima osvježila. Vrijedi izdvojiti i Sjevernojadranski znanstveni kolokvij – aktualne pravne teme, odnosno Giornata di studio del Nord Adriatico – temi giuridici di attualità, znanstveni skup koji na našem fakultetu organiziraju profesor Budislav Vukas, profesorka Ivana Kunda, profesorka Nataša Žunić Kovačević, profesorka Iva Tuh-tan Grgić, profesorka Dalida Rittossa i ja, a na kojem su ove godine sudjelovali i talijanski konzul i veleposlanik, kaže Winkler.

Dodata je kolokvij važan jer širi proučavanje aktualnih pravnih tema, u Italiji i Hrvatskoj, ali i Sloveniji. Već su održana tri skupa, a specifičnost je što se odvija na talijan-

skom jeziku. Na riječkom Pravnom fakultetu, kaže naša sugovornica, naglasak stavlja na međunarodne skupove i internacionalizaciju, na engleskom i talijanskom jeziku.

- Odazove se jako puno kolega i iz Slovenije i Italije i širi se mreža kontakata. To je bitno jer dovodi do suradnji na novim međunarodnim projektima. Također, puno se radi i unutar YUFE mreže, ne samo s talijanskim kolegama, nego i partnerima s drugih inozemnih sveučilišta, kaže Winkler.

Iako se ona prvenstveno bavi obiteljskim pravom, suradnja s talijanskim kolegama je puno šira jer ima puno prostora za dijalog pravnih sustava koji su susjedni.

- Doticaj dvaju pravnih sustava, hrvatskog i talijanskog, ne ostaje samo na akademskoj razini - u svakodnevnom životu ima puno konkretnih pravnih pitanja koja valja proučavati. Kako bismo bolje upoznali pravne sustave i rješavali te probleme. Važno je poduzimati brojne inicijative od tečaja, preko skupova do projekata kojima uspoređujemo različita prava i nastojimo dati naš doprinos u upoznavanju i približavanju različitih pravnih kultura, zaključuje.

“

Doticaj dvaju pravnih sustava, hrvatskog i talijanskog, ne ostaje samo na akademskoj razini - u svakodnevnom životu ima mnogo konkretnih pravnih pitanja koja valja proučavati

VEDRAN KARUZA

DOBITNICE SU INOZEMNIH PRIZNANJA ZAZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD

NATAŠA ANTULOV, AKADEMIJA PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI

Iskustvo rada u praksi doprinosi razumijevanju budućih radnih uvjeta studenata

Doc. art. Nataša Antulov nastavnica je na preddiplomskom i diplomskom studiju Gluma i mediji, Akademije primijenjenih umjetnosti riječkog sveučilišta te kazališna dramaturginja i redateljica. Uz rad na Akademiji, dramaturginja je u riječkom HNK Ivana pl. Zajca te je članica i suosnivačica izvedbeno-inkluzivne grupe »Peti ansambl« koji se provodi u partnerstvu s Hrvatskim narodnim kazalištem Ivana pl. Zajca i u suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje Rijeka.

Ovoga puta povod razgovoru su prošlogodišnje nagrade filmu i predstavi na kojima je radila naša sugovornica. Na prošlogodišnjem 27. Sarajevskom filmskom festivalu kratki film »Sve što dolazi«, na kojem je naša sugovornica bila dramaturginja, osvojio je Srce Sarajeva za najbolji kratki film te posebno priznanje na Zagrebačkom filmskom festivalu. Također, predstava »Kralj Edip«, na kojoj je Antulov bila dramaturginja, nagrađena je glavnom nagradom na 22. međunarodnom festivalu komornog teatra u Umagu te nagradom »Judit« za najbolje dramsko ostvarenje na 67. Splitском ljetu.

Kratki film »Sve što dolazi« režirao je Mate Ugrin te donosi priču o mlađoj njegovateljici Branki, koja dolazi na otok kako bi se brinula o starijoj ženi. Po završetku oštре zime, Brankin je posao gotov, no ona odluči ostati na otoku i tijekom ljetne sezone. Pronalazi posao u turističkom sektoru, ali plaća je oskudna, a posao iscrpljujuće. Naša sugovornica kao dramaturginja na filmu bila je uključena u projekt od početka scenarističkog procesa, kao i kasnijeg razvoja filma, sve do montiranja.

- Rad dramaturginje na filmu vrlo je širok i u principu se oslanja na različite kompetencije: istraživačke, teorijske, konceptualne, filmološke te druge potrebne specifične vještine. Iako se u teoriji razlikuju kategorije scenaristice, dramaturginje i skriptdoktorice, u radu na igranom filmu se te kategorije često isprepliću. Kako u radu u kazalištu, tako i u radu na filmu, smatram da je sve to dramaturški rad koji je iz institucionalnih i producijskih razloga potrebno razvrstati u različite kategorije, kaže Nataša Antulov.

Također, ona je u svojstvu dramaturginje, skupa s redateljem, tražila dramaturška rješenja za cijelokupnu priču, kao i pojedine scene.

- Radila sam i na odabiru glumaca te analizirala film u različitim fazama montaže. Mate Ugrin je, skupa s di-

Nataša Antulov

rektorem fotografije Ivanom Markovićem i montažerkom Jelenom Marković razvio specifičan filmski jezik koji je ključan za stvaranje filma kakav smo zamišljali, opisuje naša sugovornica.

Redatelja i scenarista Matu Ugrinu Nataša Antulov pozna je još iz druženja na radionicama u srednjoj školi, a ponovo su se sreli kad je u Rijeci snimao film »Prazni sati«.

- Nije znao da sam ja završila dramaturgiju niti sam ja znala da je on završio režiju. No, ubrzo smo shvatili da su nam Carlos Reygadas i Apichatpong Weerasethakul filmski uzori, što nam je bio znak da bi možda bilo zanimljivo surađivati skupa, govori Nataša Antulov.

Na predstavu »Kralj Edip« radila je kao kućna dramaturginja HNK Ivana pl. Zajca, a ovu verziju jednog od temeljnih dramskih djela europskog kazališta režirao je i adaptirao argentinski redatelj Luciano Delprato.

- On je predstavu zamislio kao lutkarsku, s korom muškaraca. Napravio je adaptaciju teksta koja se referira na suvremenu političku stvarnost Argentine, MMF-a i tranzicije, a moj posao je bio dramski tekst iz političkog konteksta Argentine prevesti u politički kontekst Hrvatske, kaže Nataša Antulov. Od novih projekata trenutno

sa spomenutim Matom Ugrinom razvija eksperimentalni film »Izbjeljivanje«, a s dramaturginjom Ninom Gojicom predstavu »Double Fault« koja će se izvoditi na teniskim terenima. Za kraj, dodatak smo se koliko se rad u nastavi i rad u kazalištu i na filmu isprepliću i koliko ih je teško balansirati, vremenski i profesionalno.

- Moje iskustvo rada u praksi, rada u različitim produkcijskim okvirima, pomaže bolje razumjeti za kakve radne uvjete pripremamo studentice. Koliko god zvučalo pretjerano pragmatično u odnosu na romantičnu ideju genijalnog umjetnika koji radi svoju umjetnost neovisno o tome može li od nje živjeti ili ne, gotovo nitko ne može plaćati stanařinu i režije baveći se isključivo svojim umjetničkim radom. To znači da si bavljenje umjetničkim radom mogu dopustiti oni koji ne moraju plaćati stanařinu i režije, oni koji imaju vlasništvo koje im omogućava takvu slobodu. Na studiju Gluma i mediji radimo na izmjenama studijskog programa i na preddiplomskoj i na diplomskoj razini te polažem nadu da će se promjene koje ćemo pokrenuti na studiju jednog dana preliti na scenu i da ćemo izboriti bolje uvjete rada za naše studentice, kaže Nataša Antulov.

VALENTINA LONČARIĆ, AKADEMIJA PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI

Predavanje na fakultetu i gluma lijepo se nadopunjaju

Među djelatnicima riječkog sveučilišta koji su primili nagrade u prošloj godini je i doc. art Valentina Lončarić, nastavnica na studiju Glume i medija, Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci te suosnivačica Umjetničke organizacije CLOU, s glumicom Ninom Sabo, unutar koje djeluje kao koautorka i izvođačica u kazališnim projektima za djecu i odrasle.

Kratkometražni film »Mekana bića« redateljice i scenaristica Ivane Škrabalo, u kojem Valentina Lončarić igra glavnu ulogu, osvojio je nagradu Corto Montonese za najbolji hrvatski kratki film na Motovunskom filmskom festivalu 2021. godine te nagradu za najbolji kratki narrativni film na Los Angeles Underground International Film Festivalu. Također, projekt dugometražnog igranog filma »Pelikan« redatelja Filipa Herakovića, u kojem Valentina Lončarić glumi sporednu ulogu, predstavljen je na »Agora Works in Progress«, dijelu Međunarodnog filmskog festivala u Solunu, te je pred zainteresiranim prodajnim agencijama, distributerima, producentima i programerima osvojio glavnu nagradu 119 Marvila Studios Award u vrijednosti od 36.000 eura za postprodukciju. Više o spomenutim filmovima i svojim ulogama, kako spaja predavanje na fakultetu i glumačke obaveze, rekla nam je naša sugovornica.

Počeli smo s kratkometražnim filmom »Mekana bića« u kojem Valentina Lončarić igra glavnu ulogu Nene. Nena je nedavno počela raditi kao asistentica u nastavi sedmogodišnjem Dejanu koji ima poteškoće u učenju, a kako smo rekli, ovaj film osvojio je nagradu Corto Montonese za najbolji hrvatski kratki film na Motovunskom filmskom festivalu 2021. godine.

- Protagonistica filma se suočava sa surovom realnošću obrazovnog sustava i pozicijom asistenata u nastavi u našoj zemlji, koji je potpuno degradiran. Naglasak filma je na unutarnjoj perspektivi lika kojeg glumi Nena, i njenog doživljaja školskog sustava u koji se nikako ne uklapa te se odmiče od njega svojim sanjarenjima i nadrealnim iskustvima. No, ni učenik kojem je Nena asistentica se ne uklapa, te stoga film nosi naziv »Mekana bića«. Dejan i Nena dvoje

Valentina Lončarić

su mehanih bića koja se pokušavaju nositi s krutošću obrazovnog sustava i zapravo su oboje isti i neprilagođeni, kaže Valentina Lončarić. Režiju i scenarij filma potpisuje Ivana Škrabalo, a uz našu sugovornicu glume Maks Kleončić, Mirela Brekalo, Mia Petričević, Stojan Matavulj, Antonija Stanović Šperanda. Film je nastao u produkciji Dinaridi filma, a producentica je Tena Gojić.

U drugom filmu koji smo spomenuli, »Pelikan« Filipa Herakovića, glavni je lik nogometni golman Josip, kojeg tumači Edi Čelić. On se nakon ozljede zadobivene na odmoru oporavlja u toplicama, pa je tako film i sniman u Istarskim toplicama. Valentina Lončarić igra sporednu ulogu prodajnog tima s kojim se glavni lik susreće.

- Bilo je jako lijepo raditi s glumačkim i producijskim timom, radi se o jednoj mladoj producijskoj kući, Wolfgang & Dolly, koju vode dvoje producenata, Tamara Babun i Matija Drniković, te stvaraju filmove s mlađim i entuzijastičnim ljudima i vrhunskom filmskom ekipom. Edi Čelić sjajan je i talentiran glumac koji ima glavnu ulogu u filmu i odlično prenosi cijelu atmosferu filmske priče. Scenarij potpisuju dvojac Filip Heraković i Nikolina Bogdanović čijem rukopisu i unaprijed vjerujem jer se poklapa s mojim senzibilitetom, a likovi u filmu su sjajno portretirani. Rekla bih i da scenarij i sam način snimanja donose jedan pomak u hrvatskoj kinematografiji. Tako sam barem doživjela iz svoje vizure kroz rad na filmu, govori Valentina Lončarić. Naša sugovornica već je radila s Nikolinom Bogdanović pa je i suradnja na ovom filmu bila prirodan nastavak suradnje, a film je trenutno u postprodukciji te bi trebao biti dovršen ove kalendarske godine. O usklajivanju glumačkih angažmana i rada u nastavi na riječkoj Akademiji primijenjenih umjetnosti Valentina Lončarić kaže da glumački raspored prilagođava nastavu na fakultetu. Organizira se tako da se gluma ne kosi s nastavom, ako je ikako moguće, kaže.

- Ponekad je to dvoje jako teško kombinirati jer s jedne strane postoji pedagoški rad koji je svijet za sebe, a onda s druge strane rad u praksi, gluma, koja opet podliježe nekim potpuno drugim pravilima. Oni se negdje susreću, naravno, i glumačko iskustvo jako puno znači pri predavanju, ali nekad bude teško uskladiti. S druge strane, i te teškoće u organizaciji se nadvladaju te se na kraju predavanje na fakultetu i gluma jako lijepo nadopunjaju. Zahvalna sam na toj kombinaciji i prilici, zaključuje naša sugovornica.

More ideas ~ More ideas

“
Na studiju Gluma i mediji radimo na izmjenama studijskog programa i na preddiplomskoj i na diplomskoj razini

“
Glumačko iskustvo puno znači pri predavanju

UMJETNIČKA STRUKOVNA PRIZNANJA BARBARA BOUREK I MILA ČULJAK MEĐU DOBITNICIMA

Umjetnost nije zani

Nagradu hrvatskoga glumišta koju dodjeljuje Hrvatsko društvo dramskih umjetnika primilo je ukupno dvadeset i osam umjetničkih ostvarenja, a među njima su i kostimografkinja Barbara Bourek te koreografkinja Mila Čuljak koje su ujedno i vanjske suradnice na Akademiji primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci. Barbara Bourek nagrade je primila za kostimografiju u predstavama »Škrta« i »Kukci... zaustavljeni priča«, a Mila Čuljak je primila dve nagrade, za predstavu »Alfa Romeo Jankovits« u kojoj je bila koreografkinja te za operu »La Traviata« u kojoj je sudjelovala kao koreografkinja i kao korežiserka

Ervin PAVLEKOVIĆ

Krajem prošle godine održana je tradicionalna dođela Nagrada hrvatskog glumišta koju dodjeljuje Hrvatsko društvo dramskih umjetnika, a nagradu je ove godine primilo ukupno dvadeset i osam umjetničkih ostvarenja. Među nedavno nagrađenima su i kostimografkinja Barbara Bourek i koreografkinja Mila Čuljak koje su ujedno i vanjske suradnice na Akademiji primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci. Barbara Bourek umjetnica je i vanjska suradnica u zvaničnoj dočentice na dvama sveučilištima – u Rijeci i u Zagrebu – a svoje je nagrade primila za kostimografiju za dvije predstave, Nagradu hrvatskog glumišta u kategoriji nabolje kazališne kostimografije za dramu »Škrta« J. B. P. Molliere u režiji Dore Ruždjak Podolski, u produkciji Satiričkog kazališta Kerempuh iz Zagreba, i za dramu »Kukci...zaustavljeni priča« Karelja i Josefa Čapeka u režiji Saše Anočića i produkciji Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu.

Inače, Bourek je diplomirala slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu u klasi Đure Sedera, a od 1994. godine djeluje kao samostalna umjetnica, kostimografkinja u kazalištu, na filmu i na televiziji, te je dosad ostvarila preko stotinu kostimografija za razne opere, drame, baletne predstave, muzikle i za predstave za djecu. Ostvarila je suradnju i s Nacionalnom operom u Buku-reštu, Theater des Akademischen Gymnasiums Wien u Beču te Slovenskim narodnim gledalištem Maribor.

Od 2011. godine do danas predaje kao vanjska suradnica, dočentica, na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci, na preddiplomskom i diplomskom studiju Primijenjene umjetnosti i Likovne pedagogije te na novom diplomskom smjeru Izvedbeni dizajn za kazalište i film, za koji je i autorica sadržaja koji se odnosi na područje kostimografije. Od 2014. godine do danas angažirana je i kao vanjska suradnica na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu za izvođenje nastave na prvoj i drugoj godini diplomskog studija Tekstilnog i modnog dizajna modula Kostimografije.

Bez radnog vremena

Ova se umjetnica i naslovna dočentica na dvama sveučilištima bavi prvenstveno kostimografijom, više kazališnom nego filmskom, ali i pedagoškim radom kojim nastoji svoja praktična iskustva prenijeti novim generacijama studenata. Ove je nagrade, kaže, posebno vesele, a od velikog joj je značaja upravo ona nagrada koju je dobila za predstavu »Kukci...zaustavljeni priča«, jer joj je rad na kostimografiji za tu dramu bio vrlo zahtjevan zbog tragične smrti redatelja te predstave, Saše Anočića.

- Uvijek je lijepo dobiti priznanje za vlastiti rad. Posebno mi je drago primiti nagradu za »Škrta« jer se radi o iznimnoj predstavi s fantastičnom glumačkom i autorskom ekipom. Druga nagradena kostimografija je nastala u zaista posebnim i stresnim okolnostima jer je redatelj Saša Anočić iznenada preminuo tijekom rada. Zato mi je iznimno drago biti nagrađena baš za predstavu »Kukci... zaustavljeni priča« kao posvetu

Saši, ističe Bourek.

Ta joj nagrada, kako je kazala, nije jedina, jer ranije je, 2011. godine, dobila nagradu Zlatna Arena za kostimografiju filma »Lea i Darija« redatelja Branka Ivande, kao i Nagradu hrvatskog glumišta za kostimografiju predstave »Ljepotica i Zvijer«. Također, kao mentorica na Tekstilno-tehnološkom fakultetu sudjelovala je u realizaciji niza studentskih projekata, njih osam, koji su nagrađeni rektorovim nagradama, kao i rektorovim priznanjem za iznimnim uspjeh od međunarodnog značaja, a radio se o opernom projektu u suradnji sa Swiss Opera Studio Sveučilišta za umjetnost u Bernu.

Kako nam je napomenula, kostimografija, umjetnost uopće, nije zanimanje već poziv, pa svoj posao ne doživljava kao obavezu, već se osjeća sretno i privilegirano da se u životu može baviti onime što voli.

- Za slobodnog umjetnika

Premijera drame »Kukci...zaustavljeni priča« u HNK-u Split

umjetnosti i Muzej suvremene umjetnosti, dok istovremeno u Rijeci s kolegama Larom Badurinom i Stefanom Katunarom, uz redovnu nastavu, puno vremena posvećuju organizaciji i pokretanju novog smjera Izvedbeni dizajn za kazalište i film na diplomskom studiju, namijenjenog budućim scenografima i kostimografima.

- Upravo je Akademija primijenjenih umjetnosti prava institucija za pokretanje takvog smjera jer objedinjuje likovne prakse i primijenjene umjetnosti kostimografije i scenografije. Smjer Izvedbeni dizajn za kazalište i film namijenjen je studentima koji su završili preddiplomski studij na umjetničkim akademijama, arhitekturu i srodrne studije te se žele profesionalno baviti scenografijom i kostimografijom. Tijekom studija stječu se praktična znanja i metodologija procesa rada na scenografskim i kostimografskim rješenjima za kazalište, film i televiziju. Uz umjetničke predmete, tu su i teoretski predmeti iz povijesti kazališta i filma, kao i praktična suradnja sa studijem glume. Drago mi je što već imamo cijeli niz talentiranih mladih ljudi, naših diplomiranih studenata, koji se danas profesionalno bave scenografijom i kostimografijom u kazalištu i na filmu. Također, posebno me veseli to što već za ljetni semestar ove akademske godine mogu najaviti novi projekt u suradnji s Matijom Copom, našim renomiranim tekstilnim i modnim umjetnikom koji živi i radi u Londonu, a čiji je rad dio stalne zbirke Centra Pompidou Muzeja moderne umjetnost u Parizu, iznjela nam je Bourek.

Zagrljaj publike

Umjetničke strukovne nagrade, no one za koreografiju, dobila je Mila Čuljak, izvedbena umjetnica, radnica u kulturi i obrazovanju, kako sebe naziva, te predavačica na Akademiji primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci. Čuljak je primila dve nagrade, kao dio kolektiva, za najbolju predstavu u cijelini – Nagradu publike »Giulio Marini« za Talijansku dramu HNK-a Ivana pl. Zajca »Alfa Romeo Jankovits« u kojoj je sudjelovala kao koreografkinja uz Kristinu Paunovski te Nagradu publike »Boris Papandopulo« za najbolju opernu predstavu HNK-i Ivana pl. Zajca »La Traviata« Giuseppe Verdija u kojoj je sudjelovala kao koreografkinja i kao korežiserka uz Micheala Pastorinija.

- Ta mi nagrada znači mnogo, prvenstveno zahvalnost, osobito kad su u pitanju nagrade publike za predstave u cijelini. Sudjelovanje i suradnji u radu nekog kazališnog kolektiva je dinamičan proces koji, između ostalog, teži predstavljanju. Dakle, usmjeren je prema publici, a kad publika na neki način uvrati, to je svojevrstan zagrljaj, kaže Čuljak kojom ovo nije prva nagrada.

Nagrada hrvatskoga glumišta u kategoriji najbolje kazališne kostimografije pripala je drami »Škrta«

»Down, by Law« je prva hrvatska drama o djetetu s Downovim sindromom

Za slobodnog umjetnika radno vrijeme ne postoji, već samo postoje razdoblja intenzivnog rada i poneka pauza između projekata

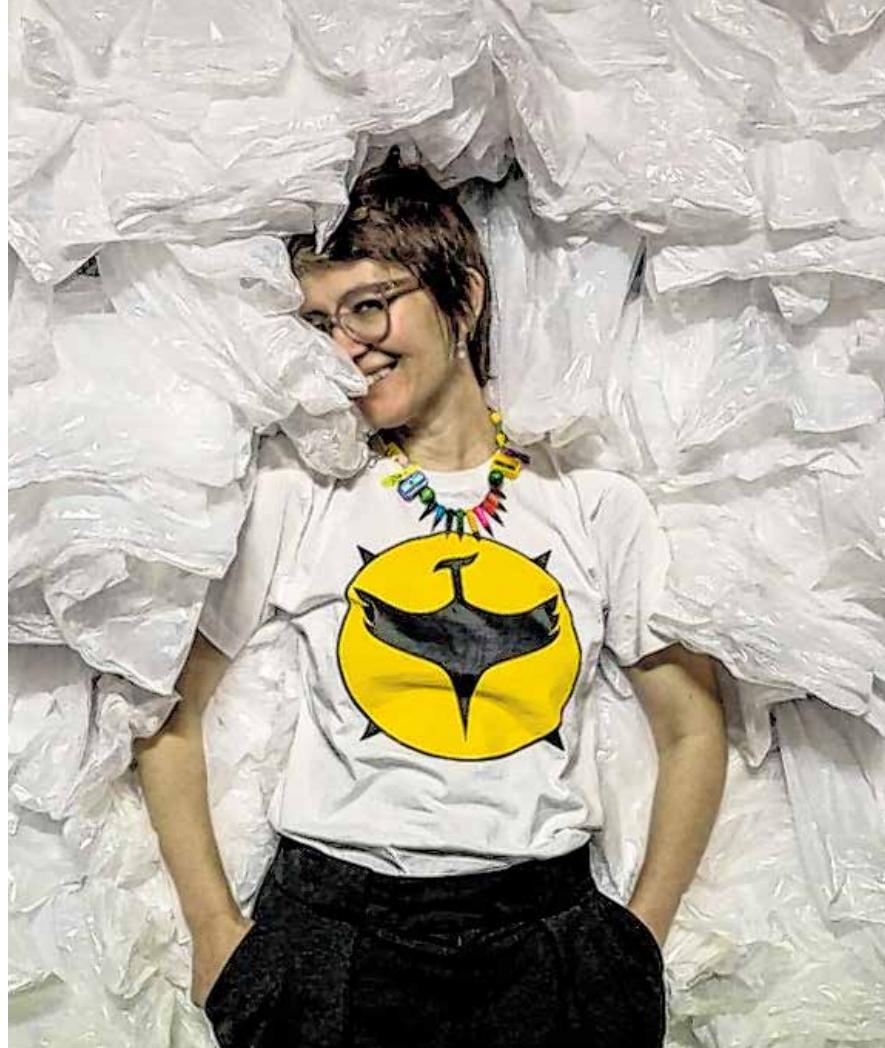
More ideas

66

66

MA NAGRADA HRVATSKOG DRUŠTVA DRAMSKIH UMJETNIKA

manje nego poziv

Mila Čuljak

Barbara Bourek

Naime, audiodrama »Down, by Law«, čija je Čuljak autorica, ušla je u uži izbor za nagradu Najbolje europske drame 2022. koju dodjeljuje britanska televizija BBC. Najbolja drama bit će proglašena u ožujku ove godine, no ovu nominaciju Čuljak doživljava, napominje, kao veliko priznanje. Uz tu nominaciju, redateljica Hana Veček, glumica Jelena Lopatić, skladatelj Adam Semijalac, glazbena urednica Adriana Kramarić, tonska majstorica Marija Pečnik Kvesić, urednica Katja Šimunić, koji su radili na toj audiodrami, odveli su je i na natjecateljski program za nagradu Prix Europa 2021. u kategoriji Radio Drama Fiction. Također, kazališnu izvedbu predstave »Down, by Law« u koprodukciji koautorske inicijative OOUR-a i HNK-a Ivana pl. Zajca, u kazališnoj sezoni 2017./2018. publika je nagradila kao najbolju dramsku predstavu u cijelini u programu Hrvatske drame, a Jelenu Lopatić nagradom za najbolje glumačko ostvarenje. Kako ističe Čuljak, drago joj je da je baš taj projekt koji joj je bio i najzahtjevniji doživio tako pozitivnu recepciju.

- Definitivno mi je predstava »Down, by Law« bila najzahtjevniji projekt jer je prva hrvatska drama o djetetu s Downovim sindromom, a radi se o intimnoj isповijesti o jednom hrabrom dječaku, kao i o važnosti podrške svim obiteljima djece s poteškoćama u razvoju. Iako je ta predstava moj autorski glas, ujedno je i glas jedne majke djeteta s Downovim sindromom, a time i svojevrstan zbor cijele Down zajednice. Baš zbog tematike predstave koja je nastala na temelju mojih promišljanja i suživota s osobom s Downovim sindromom, te zbog toga što je takve tematike, izuzetno mi je

drago što je već dobila nagradu riječke publike, no i zbog toga što je nominirana za nagradu i izvan Hrvatske, kazala je Čuljak. Također, kako je kazala, radija je na brojnim projektima, kao autorica, izvodačica i suradnica - za TRAFIK, koautorskiju inicijativu OOUR, DB Indoš – House of Extreme Music, Gradsko kazalište lutaka Rijeka, Kik Melone, HNK Ivana pl. Zajca, Kabinet, Drugo more te za MAPA Moving Academy for Performing Arts. Niz godina surađuje i s glazbenikom Adamom Semijalcem, a na temelju te suradnje nastao je »soundtrack« album za izvedbu »Heroine« s kojeg su dvije pjesme uvrštene na kompilaciju »Strašni Riječani«. Uz to, debitirala je i u nagradivanju filmu »Marijine« redateljice Željke Sukove te sudjeluje aktivno u radu Udruge za

sindrom Down – Rijeka 21. Kao plesna pedagoginja radila je kroz edukativnu platformu Prostor +, EkS scenu, u Osnovnoj školi za klasični balet i suvremenih plesa pri OŠ Vežica, a trenutno je i vanjska suradnica Akademije primjenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci u svojstvu predavačice na kolegijima Gluma i mediji, Glumac i koreografija i Pokret.

Tijelo u fokusu

Uz sve to, Čuljak je i članica Petog ansambla za koji kaže kako je proizašao iz potrebe da se kroz suradnju institucija okupi mlade, drukčije i sposobne ljudi, koji će kroz edukaciju u polju izvedbenih umjetnosti stasati u umjetnički ansambl s ciljem dugoročne 'proizvodnje' kvalitetne i uzbudljive izvedbene umjetnosti. U svojem radu pak, ističe, u

fokus stavlja tijelo, no ne smatra se klasičnim koreografiom, već je u pedagoškom smislu zanimaju razni vidovi motivacije, kao i sve ono što utječe na nju.

- Naglasak u radu stavljam na detekciju onoga što nas pokreće, što nas inspirira, motivira. U centru zanimanja mi je uvijek tijelo koje istražujem kroz različite umjetničke forme, kazalište, literatura, glazbu, likovnost i film, a zanima me primjena jednostavnih mehanizama tjelesnog izričaja. Rekla bih i da nisam klasični koreograf; u koreografskom radu, izvedbeno iskustvo omogućuje mi da kroz jednostavne, sitne detalje pomognem osvijestiti kretanje i fizikalitet izvodača, a pritom im ostaje dovoljno prostora za vlastiti »rukopis« i autonomnost. Pedagoški me uvijek privlači intrinzična motivacija,

odnosno kako je probuditi i kako je produbiti, pritom izazivajući i riskirajući s kreativnim inputima. Vježbama posture tijela u mikropomacima trudim se osvijestiti mogućnosti stvaralaštva izvedbenog tijela, a tijelo je, kao što znamo, zamršen spoj koji se kontinuirano pita koliko se puštam, dajem, koliko se susistem i koliko se »(samo)projenjujem«, pojašnjava Čuljak.

Premda joj je u pedagoškom radu osnovni zadatak pomoći studentima da se razviju kao izvođači u tom procesu, napominje, nastoji ih »zaraziti« idejom da se razvijaju i kao autori.

- Prkos, otpor i rasprava dio su svakodnevice i našega rada. Sviđa mi se kad je dinamika između predavača i studenta ponekad u frikciji, a ponekad u fikciji. Mislim da se tako naš mali kolektiv osnažuje, govori Čuljak.

Što se tiče trenutnih angažmana, Čuljak radi, kako nam je rekla, na obnovi opere »Romeo i Julija« Charlesa Gounoda u režiji Marina Blaževića u kojoj sudjeluje kao koreografkinja i suradnica za scenski pokret, te na obnovi kazališne izvedbe »Down, by Law«, obje u HNK-u Ivana Zajca. Uz to, na poziv Selme Banich i Tajane Josimović, surađuje u pokretanju arhiva zajednice radnog naziva »Ženski rad u prijestolnici — digitalna zbirka« koja se pokreće kao odgovor na događaje i iskustva koja su historijski oblikovala i obilježila i naše živote - proizvodni i reproduktivni rad žena i, aktualno, pandemija - no o tome nam više informacija ne može reći jer je sve u fazi nastajanja, pojašnjava Čuljak koja posao i privatni život, kako duhovito govori, balansira akrobatskim »rock & rollom«, a i dalje planira raditi na zdravlju i osnaživanju zajednice, kao i na proizvodnji kazališne sreće.

Detalj s probe za predstavu »Alfa Romeo Jankovits«

More idea ~ More ideas

APURI
pokreće
novi smjer
Izvedbeni
dizajn za
kazalište i
film na di-
plomskom
studiju

Prkos,
otpor i
rasprava
dio su sva-
kodnevice
i našega
rada

STUDENTI SVEUČILIŠTA U RIJECI STUDENTSKA PRAVOBANITELJICA EVA RUŽIĆ

Lakši kontakti s pravobraniteljima

Ured studentskog pravobranitelja okuplja pravobranitelje svih sastavnica Sveučilišta. Pravobranitelji sastavnica, kao i ja sama, ovdje su isključivo radi studenata, bilo radi informiranja o njihovim akademskim i ostalim pravima ili zastupanja studenata kojima su navedena prava nažalost povrijeđena

Neven PINTARIĆ

Redovita studentica pete godine integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija prava na Pravnom fakultetu u Rijeci, Eva Ružić, voditeljica je Ureda studentskog pravobranitelja Studentskog zborna Sveučilišta u Rijeci. Za sebe kaže da je stekla iskustvo u radu u Uredu za studente na Pravnom fakultetu te je imala prilike odradivati praksu u odvjetničkom uredu što joj je pružilo dodatnu pogodnost u stjecanju praktičnih znanja.

- S namjerom da što bolje primijenim pravne norme na konkretnе predmete, tijekom studentskog razdoblja uključila sam se u projekt Pravne klinike, Centra za pružanje besplatne primarne pravne pomoći socijalno ugroženom dijelu građana, a ove godine je započeo i moj mandat studentskog pravobranitelja Sveučilišta u Rijeci.

Razvoj praktičnih vještina

Sveučilište u Rijeci je jedno od rijetkih visokih učilišta koje ima Pravnu kliniku. Možete reći nešto više o radu Pravne klinike?

- Željela bih se osvrnuti na rad Pravne klinike, projekta koji je u potpunosti financiran iz fondova Europske unije na razdoblje od tri godine. Cilj je projekta stjecanje i dodatan razvoj praktičnih vještina studenata koji pohađaju Pravni fakultet. Time se zapravo studentima koji su radili na slučajevima stranaka koje zatraže pomoći od Pravne klinike olakšava tranzicija na tržište i svijet rada, s obzirom da isti imaju iskustvo koje svakako konkurira pri zapošljjenju te stupaju u kontakt s budućim poslodavcima. Pravna je klinika konstituirana u čak sedam kliničkih grupa unutar kojih djeluje i volontira 80-ak studenata kliničara, 25 studenata mentora koji sa svojim znanjem mentoriraju kliničare i 2 studenta administratora koji koordiniraju rad Klinike. Zainteresirani korisnici se studentima mogu javiti s pravnim pitanjima vezanim za građansko, radno i socijalno, upravno, prekršajno i ovršno pravo, pitanjima

Eva Ružić

Karijere doktoranada

Doktorska škola, Ured za karijere Sveučilišnog savjetovališnog centra i Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci organizirali su tribinu PhD Career Café namijenjenu razmjeni iskustava te upoznavanju studenata poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studija svih sastavnica riječkog Sveučilišta s različitim mogućnostima vezanim uz razvoj karijere u akademskom i neakademskom okruženju. Alumni Sveučilišta u Rijeci su u opuštenoj atmosferi predstavili studentima vlastita očekivanja, iskustva i izazove s kojima su se susreli tijekom i nakon doktorskih studija koje su pohađali u RH ili inozemstvu. Tribina se održala u Café-baru Kampus, a moderirali su je predstojnik Doktorske škole prof. dr. sc. Igor Prpić, dr. med. i koordinator Ureda za karijere prof. dr. sc. Zoran Sušan.

Tribina PhD Career Café okupila je 43 studenata

zaštite temeljnih ljudskih prava i neriješenih imovinskopravnih odnosa. Kako bi studenti pružili točnu i potpunu pravnu informaciju i pravno mišljenje koje korisnici zatraže u vezi s njihovim problemima, njihov rad prate i nadgledaju profesori i asistenti Pravnog fakulteta u Rijeci u funkciji mentora, dok se studentima redovito organiziraju inkubatori i dodatne edukacije vodene od strane odvjetnika, sudaca i pravnika koji imaju dugogodišnja praktična iskustva i surađuju s Klinikom.

Koje je vaše iskustvo u radu Pravne klinike?

- Iz osobnog iskustva mogu svim studentima Pravnog fakulteta predložiti i preporučiti uključenje u rad Pravne klinike koja zaista pruža širok spektar znanja i sposobnosti. Također pozivam osobe koje imaju pravni problem da se javi studentima u vrijeme kada Pravna klinika dežura, nakon čega ćemo ih uputiti u daljnji postupak.

Nau sluzi studentima

Od prosinca 2021. godine voditeljica ste Ureda studentskog pravobranitelja Studentskog zborna Sveučilišta u Rijeci.

- Najprije, upoznala bih studente s funkcijom studentskog pravobranitelja i načinom na koji mogu ostvariti svoja prava ukoliko su im ona na bilo koji način povrijeđena. Ured studentskog pravobranitelja kao cilj ističe pomoći ugroženim studentima, ali i aktivno informiranje studenata o njihovim pravima. Do sada je ostvaren niz ciljeva, a posebice bih istaknula održavanje Tribine o seksualnom uznenimiravanju i izradu protokola u slučaju spolnog uznenimiravanja i nasilja na razini Sveučilišta. Nadalje, smatram kako bi studentima ostvarivanje svojih prava i sticanje u kontakt s pravobraniteljima trebalo biti lakše i brže dostupno, pa bih kao budući cilj naglasila izradu obrazaca za prijavu nastalih povreda koji će biti dostupni i u fizičkom i u virtualnom obliku. Također planiram studentima približiti i rad Pravne klinike na različite načine u svojem mandatnom razdoblju.

Kada su studentu povrijeđena prava, što mu je činiti?

- Studenti se studentskom

U okviru Kišobrana i radio

Skupština SZSUR proširila je kapacitete medijskih studentskih kanala, pored Radio Sove, na novinarsku te video sekciiju. Svi mediji objedinjeni su pod jedan projektom kroz koji se financira oprema potrebna za rad tijekom jedne kalendarske godine. Ustroj Kišobrana čine voditelji pojedinačnih medija, a aktivnosti medija uključuju: pokrivanje priča i aktivnosti iz područja studentskog aktivizma, znanosti, volontiranja i sl., redovite objave sadržaja na internetskoj stranici, promocija SZSUR-a kroz redovito izvještavanje o projektima i aktivnostima te inovativno novinarstvo s naglaskom na unaprijeđenje studentskog života. U 2022. godini planira se osnivanje radia koji bi dje-lovalo uživo (online, stream) putem interneta. Na radiju će se snimati intervjuji, ugošćavati predstavnici studentskih udruženja i studentskih zborova, uspješni studenti i studentice te ostali uključeni u studentski život. U tijeku su radovi u prostorijama Kišobrana s predviđenim rokotom završetka u ožujku.

pravobranitelju mogu obrati ako imaju pritužbu koja se odnosi na povredu njihovih prava koja su im zajamčena, te ako nisu sigurni koje sve opcije imaju na raspolaganju te im je potrebno savjetovanje o istom. Ured studentskog pravobranitelja okuplja pravobranitelje svih sastavnica Sveučilišta. Podsećam da su pravobranitelji sastavnica, kao i ja sama, ovdje isključivo radi studenata, bilo radi informiranja o njihovim akademskim i ostalim pravima ili zastupanja studenata kojima su navedena prava nažalost povrijeđena, stoga pozivam sve studente Sveučilišta u Rijeci da iskoriste funkciju koju studentski pravobranitelj pruža.

Izradit
ćemo
obrazac
za prijavu
nastalih
povreda
koji će biti
dostupan u
fizičkom i u
virtualnom
obliku

SVEUČILIŠNA FUSNOTA

Natječaj Studentskog zborna Sveučilišta u Rijeci i Studentskog kulturnog centra otvoren je do 25. siječnja 2022. u 23:59:59 sati. Financiraju se studentske aktivnosti: zavala, međunarodna suradnja, studentski mediji, znanstveno – stručni programi, programi studenata s invaliditetom, društveno korisni projekti i programi u domeni sporta. Prijave na Natječaj podnose se putem online sustava (aplikacije)

SZSUR-a za predaju projekata, kojemu se pristupa putem poveznice: www.natjecaj.szs.uniri.hr. Ukupna sredstva koja se raspoređuju iznose 520.000,00 kn. Natječaj za programe iz kulture i umjetnosti provodi SKC, a sve ostale SZSUR.

Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem (Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka) organizira dobrovoljno darivanje krvi koje će

se održati u petak, 28. siječnja 2022. godine na Kampusu Sveučilišta u Rijeci – Akvarij, od 11 do 17 sati.

Pozivaju se svi darivatelji krvi i oni koji to mogu postati (studenati, profesori i drugi građani), da se odazovu ovoj akciji darivanja krvi, a sve kako bi se pomoglo onima kojima je to najpotrebnejše.

Za sve darivatelje osiguran je obrok zahvale i prigodan poklon Studentskog zborna Sveučilišta u Rijeci kao uspomena na ovaj plemeniti čin.

Članovi Erasmus studentiske mreže Hrvatska i predstavnici sedam lokalnih podružnica iz Čakovca, Dubrovnika, Osijeka, Rijeke, Splita, Zadra i Zagreba sastali su se u Osijeku na šestom po redu Sastanku Lokalnih odbora, strateškom sastanku ESN-a Hrvatska, dok se dio članova pridružio virtualno. Lokalne podružnice su dale uvid u svoj dosadašnji rad te su svi članovi mogli dobiti i podijeliti informacije o dobrim praksama. Aktivno se radi

na produbljivanju i osnaživanju odnosa sa sveučilištima u Hrvatskoj budući da ESN teži tome da bude glavna poveznica između sveučilišta, internacionalnih studenata i lokalnih zajednica. Raspravljanje je i o budućnosti Alumni mreže unutar ESN-a Hrvatska i zašto je od velike važnosti pomoći nekadašnjih aktivnih članova te njihovo mentoriranje mlađih članova. Odlučeno je pokrenuti aktivniju suradnju i još više iskoristiti resurse i ljudski potencijal.